

შპს დელტა კომმი და მისი შვილობილი კომპანია

კონსოლიდირებული ფინანსური და მმართველობის
ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის
31 დეკემბერს

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	7
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	9
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	10

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია.....	11
2. მომზადების საფუძვლები	11
3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები.....	14
4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	16
5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	24
6. ამონაგები.....	29
7. გაყიდვების თვითღირებულება	31
8. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები.....	31
9. ფინანსური შემოსავალი/ხარჯი, წმინდა.....	31
10. ძირითადი საშუალებები	32
11. იჯარები	33
12. მარაგები.....	34
13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	34
14. ფული და ფულის ეკვივალენტები	36
15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.....	37
16. მიღებული ავანსები.....	37
17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	37
18. პირობითი ვალდებულებები	38
19. მმართველობის ანგარიშგება.....	39

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს დელტა კომმის დამფუძნებლებს და ხელმძღვანელობას

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს დელტა კომმის (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგების, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი შენიშვნებისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების კონსოლიდირებულ მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ჯგუფისგან იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში, გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვანი გარემოებები - დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების კონცენტრაცია

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია ჯგუფის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ნაწილის (76%) (2022 წელი: 75%) კონცენტრაცია დაკავშირებულ მხარეებთან. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან დაკავშირებით არ არის მოდიფიცირებული.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში, მიღებული გვქონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია ჯგუფის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ას-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ას-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას. დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგების აუდიტზე

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2023 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით;
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას; და
- ჯგუფის შვილობილი საწარმო არაარსებითია და სხვაობა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებას შორის ასევე არის არაარსებითი.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და მოიცავს თუ არა იგი “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

დამოუკიდებელი აუდიტორის ამ დასკვნაში მოცემული აუდიტის შედეგებზე პასუხისმგებელია გარიგების პარტნიორი:

დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

1 აპრილი 2024 წელი

შპს დელტა კომში და მისი შვილობილი კომპანია

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	6	16,568,104	15,725,956
გაყიდვების თვითღირებულება	7	(12,984,532)	(12,139,046)
საერთო მოგება		3,583,572	3,586,910
სხვა შემოსავალი		301,167	429,738
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(2,295,250)	(1,878,164)
კომერციული ხარჯები		(40,500)	(43,597)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ხარჯი	10	-	(1,444,289)
ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯი		(285,708)	(102,022)
საოპერაციო მოგება		1,263,281	548,576
ფინანსური ხარჯი, წმინდა	9	(42,360)	(17,316)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული ზარალი, წმინდა		(138,209)	(1,612,038)
წმინდა მოგება/(ზარალი)		1,082,712	(1,080,778)
სხვა სრული მოგება/(ზარალი):			
უცხოური ვალუტის წარსადგენ ვალუტაში		75,913	(12,385)
გადაანგარიშების ეფექტი			
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		1,158,625	(1,093,163)
წმინდა მოგება/(ზარალი) მისაკუთვნიებული:			
მშობელი საწარმოს მესაკუთრეებზე		1,175,306	(1,131,434)
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებზე		(92,594)	50,656
		1,082,712	(1,080,778)
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი) მისაკუთვნიებული:			
მშობელი საწარმოს მესაკუთრეებზე		1,232,241	(1,140,723)
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებზე		(73,616)	47,560
		1,158,625	(1,093,163)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის სახელით, 2024 წლის 1 აპრილს დამტკიცებულია გამოსაშვებად შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი	_____	ზ. ზარიძე
ფინანსური დირექტორი	_____	გ. გაგნიძე

(ლარში)

გვერდი 7 - 45

შპს დელტა კომში და მისი შვილობილი კომპანია

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

	შენიშვნა	31.12.2023	31.12.2022
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	10	13,631,238	13,713,911
არამატერიალური აქტივები		45,445	-
აქტივების გამოყენების უფლება	11	212,015	260,605
		13,888,698	13,974,516
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	12	199,936	227,670
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	16,599,481	14,920,301
ფული და ფულის ეკვივალენტები	14	63,458	113,001
		16,862,875	15,260,972
სულ აქტივები		30,751,573	29,235,488
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		12,275,728	12,275,728
დაგროვილი მოგება		13,267,647	12,092,341
უცხოური ვალუტის წარსადგენ ვალუტაში			
გადაანგარიშების რეზერვი		(6,879)	(63,814)
სულ ჯგუფის მფლობელებზე მისაკუთვნიებელი კაპიტალი		25,536,496	24,304,255
არამაკონტროლებელი წილი		2,278	75,894
სულ კაპიტალი		25,538,774	24,380,149
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სხვა ვალდებულებები	15	1,727,664	2,126,216
მიღებული ავანსები	16	423,717	706,196
საიჯარო ვალდებულებები	11	231,025	259,437
		2,382,406	3,091,849
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	2,444,502	1,456,660
მიღებული ავანსები	16	357,479	282,479
საიჯარო ვალდებულებები	11	28,412	24,351
		2,830,393	1,763,490
სულ ვალდებულებები		5,212,799	4,855,339
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		30,751,573	29,235,488

11 – 38 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს დელტა კომბი და მისი შვილობილი კომპანია

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

	მესაკუთრეებზე მისაკუთვნილები			მესაკუთრეთა კაპიტალი, სულ	არამაკონტროლებელი წილი	სულ კაპიტალი
	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი მოგება	უცხოური ვალუტის წარსადგენ ვალუტაში გადაანგარიშების რეზერვი			
31.12.2021	12,275,728	13,616,281	(54,525)	25,837,484	(364,172)	25,473,312
წლის ზარალი	-	(1,131,434)	-	(1,131,434)	50,656	(1,080,778)
მთლიანი სრული ზარალი	-	-	(9,289)	(9,289)	(3,096)	(12,385)
კაპიტალის სხვა ტრანზაქცია	-	(392,506)	-	(392,506)	392,506	-
31.12.2022	12,275,728	12,092,341	(63,814)	24,304,255	75,894	24,380,149
წლის მოგება	-	1,175,306	-	1,175,306	(92,594)	1,082,712
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	56,935	56,935	18,978	75,913
31.12.2023	12,275,728	13,267,647	(6,879)	25,536,496	2,278	25,538,774

შპს დელტა კომმი და მისი შვილობილი კომპანია

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		1,082,712	(1,080,778)
კორექტირებები:			
ცვეთა	6,7	1,318,404	1,663,366
გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან მიღებული მოგება, წმინდა		120,026	(15,066)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	10	-	1,444,289
მოთხოვნების გაუფასურება		285,708	102,022
ზარალი საკუროს სხვაობებიდან, წმინდა		138,209	1,612,038
ფინანსური ხარჯი, წმინდა		42,360	17,316
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავ კაპიტალში ცვლილებამდე		2,987,419	3,743,187
ცვლილებები სამუშაო კაპიტალში			
მარაგების (ზრდა)/შემცირება		57,893	(128,746)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა		(2,103,279)	(1,864,050)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		591,448	(733,644)
მიღებული ავანსების შემცირება		(207,479)	(282,479)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები		1,326,002	734,268
საიჯარო ვალდებულებების პროცენტის გადახდა	11	(42,360)	(17,316)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		1,283,642	716,952
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალების შეძენა		(1,337,326)	(622,692)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(45,445)	-
ძირითადი საშუალების რეალიზაცია		-	19,354
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,382,771)	(603,338)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან:			
საიჯარო ვალდებულებების ძირის გადახდა	11	(24,351)	(49,397)
საფინანსო საქმიანობისთვის გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(24,351)	(49,397)
წმინდა ცვლილება ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში		(123,480)	64,217
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	14	113,001	63,779
წარსადგენ ვალუტაში გადაანგარიშების ეფექტი		75,913	(12,385)
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების გადაფასებიდან მიღებული ზარალი		(1,976)	(2,610)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	14	63,458	113,001

11 – 38 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს დელტა კომმი (შემდგომში კომპანია) საიდენტიფიკაციო კოდი - 204991795, დაფუძნდა 2002 წელს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

კომპანიის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია - საქართველო, თბილისი, დიდუბის რაიონი, გაფრინდაულის ქ., №2.

შპს დელტა კომმი და მისი შვილობილი კომპანია (შემდგომში ჯგუფი) დაფუძნებული არიან, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებები.

შპს დელტა კომმის შვილობილ საწარმოს წარმოადგენს 4 K Communication LLC (შემდგომში შვილობილი საწარმო), რომელიც არის ინტერნეტ-პროვაიდერი დაფუძნებულია სომხეთის რესპუბლიკაში. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს დელტა კომმი აღნიშნულ საწარმოში ფლობს 75%-იან წილს. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შვილობილი საწარმო არ ახორციელებდა საოპერაციო საქმიანობას.

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის 100%-იანი წილის მფლობელს წარმოადგენს შპს მაგთიკომი, ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა ფიზიკური პირი - გიორგი ჯოხთაბერიძე.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის უმაღლესი მმართველი ორგანოა პარტნიორთა საერთო კრება.

შპს დელტა კომმის გენერალური დირექტორია ზურაბ ზარიძე.

ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო საქმიანობაა:

- ოპტიკურ ბოჭკოვანი კაბელის/ქსელის მშენებლობა მთელი საქართველოს მასშტაბით
- ინტერნეტ და საკომუნიკაციო სერვისები

2. მომზადების საფუძველები

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და ინტერპრეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

წარდგენის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე. ჯგუფის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თანხები წარდგენილია დამრგვალების გარეშე, თუ სხვაგვარად არაა მითითებული.

ჯგუფი სააღრიცხვო ჩანაწერებს აწარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ქართულ ლარში. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ჯგუფის სააღრიცხვო ჩანაწერებზე დაყრდნობით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის მიხედვით მომზადება ჯგუფის ხელმძღვანელობისგან ითხოვს გარკვეული შეფასებების გაკეთებას, რაც გავლენას იქონიებს აქტივებისა და ვალდებულებების საანგარიშო ღირებულებაზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის, ასევე იმოქმედებს შემოსავლისა და ხარჯების ოდენობაზე საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში. ფაქტური შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს მიმდინარე შეფასებისაგან. შეფასებები პერიოდულად გადაიხედება. კორექტირებები, რამაც სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები გამოიწვია, მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ შედეგებს, როცა ეს ცვლილებები გატარდა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების შესახებ განმარტებები მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

ფუნქციონირებადი საწარმო

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის დაშვებით - ანუ დაშვებით, რომ ჯგუფი განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ჯგუფის ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განაგრძონ ჯგუფის საქმიანობა. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება შესაბამისია ჯგუფისთვის.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენებისთვის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის საქმიანობა, მიზნები და სტრატეგია, ძირითადი რისკები და გაურკვევლობა მისი მიზნების მისაღწევად. ხელმძღვანელობამ მოამზადა ჯგუფის ფინანსური პროგნოზი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების დღიდან 12 თვის განმავლობაში, რომელშიც გაითვალისწინა მოვლენათა უარყოფითი გავლენების შესაძლო სცენარები, რომელიც გულისხმობდა უარყოფითი გავლენის ისეთი დონის გამოკვლევას, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ფუნქციონირების შეწყვეტა. აღნიშნული ანალიზის საფუძველზე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან 12 თვის განმავლობაში, დაკავშირებული არ არის არსებით განუსაზღვრელობასთან.

ახალი ფასს-ების მიღება ან ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2021 წლის 1 იანვრის შემდეგ შევიდა ძალაში რამდენიმე ახალი სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, თუმცა არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს ჯგუფის 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები. ფასს 17 ნერგავს საერთაშორისო თანმიმდევრულ მიდგომას სადაზღვევო ხელშეკრულების აღრიცხვის მიმართ. ფასს 17-მდე, მთელ მსოფლიოში არსებობდა მნიშვნელოვანი სხვადასხვაობა სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვასა და წარდგენასთან დაკავშირებით, ფასს 4 ნებას რთავდა მრავალ (არა-ფასს) სააღრიცხვო მიდგომას. ფასს 17-ის ძალაში შესვლა გამოიწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს ბევრი მზღვეველისთვის, რაც გულისხმობს არსებული სისტემებსა და პროცესებში ცვლილების შეტანას.

ახალი სტანდარტის ხედვით, სადაზღვევო ხელშეკრულება მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის და მომსახურების ხელშეკრულების ელემენტებს, ამასთან გამომუშავებული ფულადი ნაკადების დიდი ნაწილი არსებითად ცვალებადია დროთა განმავლობაში. შედეგად, სტანდარტი აყალიბებს შემდეგ მიდგომებს:

- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების აღიარება მოგებასა და ზარალში იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ხდება მომსახურების გაწევა ხელშეკრულების თანახმად;
- სადაზღვევო მომსახურების შედეგების (მათ შორის სადაზღვევო შემოსავლის) წარდგენა სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯებისგან განცალკევებით;
- სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანი ცალკეული პორტფელის მიმართ სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯის მთლიანად მოგებასა და ზარალში წარდგენასთან ან ნაწილობრივ სრულ შემოსავალში წარდგენასთან დაკავშირებით.

ფასს 17-ის გამოცემის შემდეგ, სტანდარტში შევიდა შესწორებები და გადავადდა ძალაში შესვლის თარიღი.

სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენა (შესწორება- ბასს 1 და ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2) – 2021 წლის თებერვალში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება, რომელიც ცვლის სააღრიცხვო პოლიტიკის წარდგენის მოთხოვნებს „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის“ „არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციით“. მოცემული შესწორება იძლევა მითითებას იმის შესახებ, როდის არის მოსალოდნელი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია იქნას არსებითად მიჩნეული. აღნიშნული შესწორება ძალაშია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2023 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული გადასვლა ნებადართულია. რადგან ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2 არ წარმოადგენს სავალდებულო სახელმძღვანელოს, არ მომხდარა სავალდებულო ძალაში შესვლის თარიღის განსაზღვრა ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2-ის შესწორებასთან მიმართებაში.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (ბასს 8-ის შესწორება) – 2021 წლის თებერვალში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 8-ის შესწორება, რომელმაც დაამატა სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება ბასს 8-ში. შესწორებაში ასევე დაზუსტდა, რომ სააღრიცხვო შეფასებაზე ამოსავალი მონაცემების ან შეფასების მეთოდის ცვლილების გავლენით გამოწვეული შედეგი წარმოადგენს სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებას, თუკი მონაცემების ან შეფასების მეთოდის ცვლილება გამოწვეული არ არის წინა პერიოდის შეცდომების გასწორებით გადავადებული გადასახადი, რომელიც უკავშირდება ერთი ოპერაციიდან წარმოქმნილ აქტივებს და ვალდებულებებს (ბასს 12-ის შესწორება).

2021 წლის მაისში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 12-ის შესწორება, რომელიც აკონკრეტებს, ვრცელდება თუ არა თავდაპირველი აღიარების გამონაკლისი გარკვეულ ოპერაციებზე, რომლებიც იწვევს როგორც აქტივის, ასევე ვალდებულების სიმულაციურად აღიარებას (მაგ: იჯარა ფასს 16-ის შესაბამისად). შესწორების შედეგად, ბასს 12.15-ს დაემატა კრიტერიუმი თავდაპირველი აღიარების გამონაკლისთან დაკავშირებით, რომლის მიხედვითაც გამონაკლისი არ ვრცელდება აქტივების ან ვალდებულების თავდაპირველ აღიარებაზე, რომლებიც წარმოშობს

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

თანაბარი ოდენობის დასაბეგრ და გამოსაქვით დროებით სხვაობებს.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც ჯგუფმა გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვრიდან

მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებები (შესწორება ბასს 7-ში და ფასს 7-ში). 2023 წლის მაისში, IASB-იმ გამოუშვა მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებები, რომელიც წარმოადგენს ბასს 7-ის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებების და ფასს 7-ის ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნების შესწორებას. აღნიშნული შესწორებები წარმოიშვა IFRS-ის ინტერპრეტაციის კომიტეტისგან მიღებული წარდგენის შედეგად, რომელიც შეეხებოდა ვალდებულებებს და მასთან დაკავშირებულ, მიწოდების ჯაჭვის დაფინანსების შეთანხმებებიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებს და მათ განმარტებით შენიშვნებს. 2020 წლის დეკემბერში, კომიტეტმა გამოაქვეყნა აგენდა გადაწყვეტილება მიწოდების ჯაჭვის დაფინანსების შეთანხმებებთან დაკავშირებით - რევერსული ფაქტორინგი, რომელიც შეეხებოდა აღნიშნულ წარდგენას დაფუძნებულ ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტების მოთხოვნებზე, მოცემული პერიოდისთვის. აღნიშნული პროცესის განმავლობაში, დაინტერესებული მხარეების უკუკავშირმა აჩვენა ამ დროისთვის არსებული მოთხოვნების შეზღუდვები, რომელიც უკავშირდება მომხმარებელთა მნიშვნელოვანი ინფორმაციის საჭიროებების დაკმაყოფილებას, რათა გასაგები იყოს მიწოდების ფინანსური შეთანხმებები საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებებში და შესაძლებელი გახდეს საწარმოების ერთმანეთთან შედარება. ამ უკუკავშირის საპასუხოდ, IASB-იმ შეიმუშავა ვიწრო მასშტაბის სტანდარტის კორექტირება, რამაც გამოიწვია შესწორება. შესწორებები მოითხოვს, საწარმოებმა მოამზადონ გარკვეული სპეციფიური განმარტებები (ხარისხობრივი და რაოდენობრივი), რომელიც შეეხება მიწოდების ფინანსურ შეთანხმებებს. შესწორებები ასევე იძლევა მითითებებს მიწოდების ფინანსური შეთანხმებების მახასიათებლებზე.

საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას (ფასს 16-ის შესწორება). 2020 წლის ივნისში ფასს ინტერპრეტაციების საბჭომ გამოსცა დღის წესრიგის გადაწყვეტილება ცვლადი საიჯარო გადახდებიანი უკუიჯარის პირობით გაყიდვასთან დაკავშირებით. აღნიშნული საკითხი გადაეცა IASB-ს ზოგიერთი ასპექტის სტანდარტში გათვალისწინების მიზნით. 2022 წლის სექტემბერში IASB-იმ გამოსცა საბოლოო შესწორება. შესწორების თანახმად გამყიდველ-მოიჯარეს მოეთხოვება იმგვარად განსაზღვროს „საიჯარო გადახდები“ ან „გადასინჯული საიჯარო გადახდები“, რომ არ აღიაროს გამყიდველ-მოიჯარის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ოდენობის მოგება ან ზარალი.

ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად (ბასს 1-ში შესწორება) 2020 წლის იანვარში IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. ხოლო 2022 წლის ოქტომბერში შემდგომი შესწორება განხორციელდა კოვენანტებიან გრძელვადიან ვალდებულებებთან მიმართებაში. შესწორების თანახმად, საწარმოს მოეთხოვება გააჩნდეს ვალდებულების დაფარვის გადავადების არსებითი უფლება საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ სულ მცირე თორმეტი თვით და აღნიშნული უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულების კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს ალბათობა იმისა, რომ საწარმო გამოიყენებს უფლებას საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მინიმუმ 12 თვით გადავადებასთან დაკავშირებით. COVID-19 პანდემიის შედეგად შესწორების ძალაში შესვლის თარიღი გადაიწია ერთი წლით და ეფექტურია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2024 წლის 1 იანვრიდან.

კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები (ბასს 1-ში შესწორება) ბასს 1-ში ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად შესწორების გამოცემის შემდგომ, 2022 წლის ოქტომბერში IASB-იმ კვლავ შეასწორა ბასს 1. თუ საწარმოს გადავადების უფლება წარმოადგენს კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების საგანს, ასეთი პირობები გავლენას ახდენს მაშინ, როცა უფლება არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, საწარმომ შეასრულოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ან დასრულებისას და არა მაშინ, როცა საწარმო ვალდებულია დააკმაყოფილოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ. აღნიშნული შესწორება, ასევე, განმარტავს „დაფარვის“ მნიშვნელობას, ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციის მიზნით.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც ძალაში შედის 2025 წლის 1 იანვრიდან

გაცვლითი სავალუტო კურსის არ არსებობა (შესწორება ბასს 21-ში) 2023 წლის 15 აგვისტოს, IASB-იმ გამოსცა გაცვლითი კურსის არ არსებობა, რომელიც წარმოადგენს ბასს 21-ის, უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგების, შესწორებას (შესწორებები). შესწორება წარმოიშვა IFRS-ის ინტერპრეტაციის კომიტეტისგან მიღებული წარდგენის შედეგად, რომელიც შეეხება ვალუტის კურსის განსაზღვრას, როდესაც გასაცვლელი კურსის არ არსებობს გრძელ ვადიან პერიოდში. შესწორებამდე, ბასს 21-ი არ მოიცავდა აშკარა მოთხოვნებს გასაცვლელი კურსის განსაზღვრასთან დაკავშირებით, როდესაც ვალუტა არ იცვლება სხვა ვალუტაში, რაც წარმოშობდა პრაქტიკაში აღრიცხვის მრავალფეროვნებას. კომიტეტმა გასცა რეკომენდაცია, რომ IASB-ს შეემუშავებინა ბასს 21-ში ვიწრო მასშტაბის შესწორება აღნიშნული საკითხის გადასაწყვეტად. შემდგომი განხილვების შედეგად, 2021 წლის აპრილში IASB-იმ გამოსცა განმარტება ბასს 21-თან დაკავშირებულ შესწორებებზე და საბოლოო შესწორება გამოიცა 2023 წლის აგვისტოში. შესწორება წარმოადგენს მოთხოვნას, შეფასდეს როდის იცვლება ვალუტა სხვა ვალუტაში და როდის არა. შესწორება საწარმოს სთხოვს განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კური, როდესაც საწარმო დაასკვნის რომ ვალუტა სხვა ვალუტაში არ იცვლება.

სხვა

ჯგუფს არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ჯგუფი ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გადახედვა ხდება მუდმივად, გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს მომავალ პერიოდში მოსალოდნელ მოვლენებსაც. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

ძირითადი შეფასებები და დაშვებები

ა) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები

ჯგუფი გადახედავს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადებს ანგარიშგების ყოველი წლიური პერიოდის ბოლოს. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა განიხილავს მოსალოდნელ გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ მოძველებას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, რომელშიც ხდება აქტივის გამოყენება. ჩამოთვლილი პირობებისა თუ შეფასებების სისტემის ნებისმიერმა ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს მომავალი ცვეთის განაკვეთის კორექტირება. საანგარიშგებო წლის განმავლობაში ჯგუფს არ შეუცვლია ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

ბ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

აქტივების გაუფასურება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის საბალანსო ღირებულება მეტია მის ანაზღაურებად ღირებულებაზე. ძირითადი საშუალებების ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის.

ქვემოთ აღწერილია ზოგიერთი მაჩვენებელი, რომელთა არსებობის შემთხვევაში ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ შესაძლოა ადგილი ჰქონდა გაუფასურების ზარალს. ერთ-ერთი მათგანის არსებობის შემთხვევაშიც კი, ჯგუფი ახდენს ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებას.

აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნების არსებობის დადგენისას, ჯგუფი ითვალისწინებს შემდეგ ნიშნებს:

ა) მოცემული პერიოდის განმავლობაში აქტივის ღირებულება მნიშვნელოვნად იმაზე მეტად შემცირდა, რაც მოსალოდნელი იქნებოდა დროის გასვლის ან ჩვეულებრივი გამოყენების შედეგად;

ბ) მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომლებიც უარყოფითად მოქმედებს ჯგუფზე, მოხდა მოცემულ პერიოდში, ან ახლო მომავალში მოხდება იმ ტექნოლოგიურ, საბაზრო, ეკონომიკურ ან სამართლებრივ გარემოში, სადაც ფუნქციონირებს ჯგუფი, ან იმ ბაზარზე, რომლისთვისაც განკუთვნილია აქტივი;

გ) საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები ან ინვესტიციებზე უკუგების საბაზრო ნორმები მოცემულ პერიოდში გაიზარდა და მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული ზრდა გავლენას მოახდენს აქტივის გამოყენების ღირებულების გაანგარიშებისას გამოყენებულ დისკონტირების განაკვეთზე და მნიშვნელოვნად შეამცირებს მოცემული აქტივის

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

ანაზღაურებად ღირებულებას;

დ) ჯგუფის ნეტო აქტივების საბალანსო ღირებულება მეტია მის საბაზრო კაპიტალიზაციაზე;

ე) არსებობს აქტივის მოძველების ან მისი ფიზიკური დაზიანების ნიშნები;

ვ) მოცემულ პერიოდში მოხდა ან ახლო მომავალში მოხდება მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომლებიც უარყოფითად მოქმედებს ჯგუფზე იმ თვალსაზრისით, რომ გავლენას მოახდენს აქტივის მიმდინარე ან შემდგომი გამოყენების ხარისხზე, ან მეთოდზე. აღნიშნულ ცვლილებებს განეკუთვნება აქტივის მოცდენა, იმ ქვედანაყოფის საქმიანობის შეწყვეტის ან რესტრუქტურისაციის გეგმები, რომელსაც მიეკუთვნება აქტივი და აქტივის ექსპლუატაციიდან ამოღების გეგმა ადრე ნავარაუდევ თარიღზე ადრე და ადრე განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონედ კლასიფიცირებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის ხელახლა შეფასება და კლასიფიცირება შეზღუდული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე აქტივად; და

ზ) შიდა ანგარიშგებიდან ჩანს მტკიცებულებები იმისა, რომ აქტივის გამოყენების ეკონომიკური მაჩვენებლები

მოსალოდნელზე უფრო მეტად გაუარესდა, ან მომავალში გაუარესდება;

აქტივის შესაძლო გაუფასურების მაჩვენებლის არსებობა შესაძლოა მიუთითებდეს აქტივის დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის, ცვეთის (ამორტიზაციის) მეთოდის ან აქტივის ნარჩენი ღირებულების გადასინჯვის საჭიროებასა და კორექტირებაზე, მოცემული აქტივის შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტის მიხედვით, მაშინაც კი, როცა აქტივის გაუფასურების ზარალი აღიარებული არ არის. საანგარიშგებო წლის განმავლობაში ჯგუფმა შეაფასა აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება და აღიარა გაუფასურების ზარალი 0 ლარის (2022 წელი: 1,444,289 ლარი) ოდენობით, იხილეთ შენიშვნა 10.

გ) ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ხელმძღვანელობს „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით. ეს საჭიროებს მსჯელობას, იმის შესახებ, თუ როგორ იმოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები ECL მოდელზე, რაც განისაზღვრება შეწონილი ალბათობის საფუძველზე. ფასს 9-ის მიხედვით, ზარალის ანარიცხის განსაზღვრა ხდება შემდეგნაირად: ა) 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია იმ დეფოლტის მოვლენებისგან ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია შემდგომი 12 თვის განმავლობაში. ბ) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენისგან, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი არსებობის მანძილზე.

ჯგუფი გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება ჯგუფისგან და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო ხუთ წელში.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელი მოქმედებს მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების პერიოდისათვის მნიშვნელოვნად გაზრდილია მის თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, ხოლო თუ არ არის გაზრდილი 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ჯგუფს შეუძლია განსაზღვროს, რომ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად, იმ შემთხვევაში თუ აქტივს აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის პერიოდისათვის. თუმცა, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოქმედება ყოველთვის ვრცელდება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე. დეტალები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების შესახებ იხილეთ მე-13 შენიშვნაში. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რომელიც აღრიცხულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დ) ანარიცხები

ჯგუფი აღიარებს ანარიცხებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს მიმდინარე ვალდებულება, წარმოშობილი წარსული მოვლენების შედეგად, სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური რესურსების გასვლა და შესაძლებელია ვალდებულების საიმედო შეფასება. იმ შემთხვევაში თუ აღნიშნული კრიტერიუმები არ კმაყოფილდება, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში შესაძლოა გაიშიფროს პირობითი ვალდებულება. ნებისმიერი პირობითი ვალდებულების დადგომას, რომლის აღიარება ან გაშიფვრა ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯერ არ მომხდარა, შეიძლება ჰქონდეს არსებითი გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობაზე. აღნიშნული სააღრიცხვო პრინციპების გამოყენება სასამართლო დავებთან დაკავშირებით მოითხოვს, რომ ჯგუფის მენეჯმენტმა გააკეთოს შეფასებები სხვადასხვა ფაქტორები და სამართლებრივი საკითხების შესახებ, რომელთაც ვერ აკონტროლებს.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

ე) სასამართლო დავები

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის განიხილავს მიმდინარე სასამართლო დავების სამართალწარმოებას, რათა შეაფასოს ანარეცხის საჭიროება და განმარტოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ანარეცხების შეფასებისას ჯგუფი ითვალისწინებს სასამართლო პროცესის მიმდინარეობას, საკანონმდებლო მოთხოვნებს, ზარალის მოსალოდნელ ოდენობას, იურისტების და შესაბამისი სფეროს სპეციალისტების მოსაზრებას, მსგავსი დავების პრაქტიკულ შედეგებს. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რაც აღრიცხულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ვ) დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების საწყისი აღიარება

ჩვეულებრივი საქმიანობის დროს ჯგუფი აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებას მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე. გადაწყვეტილება მიიღება იმის განსაზღვრით, არის თუ არა ტრანზაქციები შეფასებული საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით, სადაც არ არის აქტიური ბაზარი ასეთი ოპერაციებისთვის. მოსაზრების საფუძველს წარმოადგენს ოპერაციათა ანალოგიური სახეობის ფასწარმოქმნა არადაკავშირებულ მხარეებთან და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი.

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული შვილობილი საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებას.

კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანიას:

- აქვს კონტროლი ინვესტიციის ობიექტზე;
- იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია თავისი გავლენის გამოყენება უკუგებაზე ზემოქმედებისთვის.

კომპანია ხელახლა აფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის ზემოაღნიშნული სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. როდესაც კომპანია ინვესტიციის ობიექტში უმრავლესობაზე ნაკლებ ხმებს ფლობს, მას გავლენა ექნება ინვესტიციის ობიექტზე, თუ ხმის უფლება საკმარისია, რომ მას ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი ერთპიროვნულად წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა. იმის შეფასებისას, კომპანიის ხმის უფლება საკმარისია თუ არა ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის განსახორციელებლად, კომპანია ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- კომპანიის ხმის უფლებათა რაოდენობა სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაზიარებასთან შედარებით;
- კომპანიის, სხვა მფლობელებისა და სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა სახელმწიფოებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ნებისმიერი დამატებითი ფაქტი ან გარემოება, რომელიც მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანიას ამჟამად აქვს, ან არ აქვს უნარი, მართოს შესაბამისი საქმიანობა ისეთ დროს, როდესაც გადაწყვეტილებების მიღება საჭირო, მათ შორის ხმის მიცემის გამოცდილება წინა პარტნიორების კრებებზე;

შვილობილი საწარმოების კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც მშობელი კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც იგი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი საწარმოს შემოსავალი და ხარჯები აღირიცხება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ თარიღიდან, როდესაც კომპანია იძენს კონტროლს, იმ თარიღამდე, როდესაც კომპანიის კონტროლი შვილობილ საწარმოზე წყდება.

შიდაჯგუფური სამეურნეო ოპერაციების შედეგები და ნაშთები, ასევე შიდაჯგუფური ტრანზაქციებით წარმოქმნილი არარეალიზებული მოგება ელიმინირდება კონსოლიდაციის მიზნებისთვის.

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შეფასების და წარდგენის ვალუტა

ა) შეფასების და წარდგენის ვალუტა

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მუხლები წარმოდგენილია იმ ქვეყნის ვალუტაში, სადაც ჯგუფი ფუნქციონირებს (საოპერაციო ვალუტა). ამგვარად, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარებში, რომელიც ჯგუფის ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტაა

ბ) უცხოური ვალუტის კონვერტირება

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთა შორის სხვაობები აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად.

მონეტარული მუხლების კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთა შორის სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. უცხოური ვალუტით მიღებული არამონეტარული მუხლები შეფასებულია ოპერაციის დღის კურსით.

4 K Communication LLC-ის ფუნქციონალური ვალუტა არის სომხური დრამი რომელიც განსხვავდება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარსადგენი ვალუტისგან (ქართული ლარი). ბასს 21-ის (უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები) მიხედვით სამუშაო ვალუტის ნაცვლად წარსადგენ ვალუტად სხვა ვალუტის გამოყენების შემთხვევაში აქტივები და ვალდებულებები თითოეული წარდგენილი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისათვის (ე.ი. შესადარისი მონაცემების ჩათვლით)

გადაიანგარიშება ამ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებული საბოლოო სავალუტო კურსით. შემოსავალი და ხარჯები თითოეული კონსოლიდირებული ანგარიშგებისთვის, სადაც წარდგენილია კონსოლიდირებული სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში არსებული საშუალო სავალუტო კურსით, ხოლო გადაანგარიშების შედეგად წარმოქმნილი ყველა საკუროსო სხვაობა აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში.

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო და მოგება-ზარალის გადაანგარიშებისთვის გამოყენებული საშუალო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი		
	სომხური დრამი	აშშ დოლარი	ევრო
კურსი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	0.0067	2.6894	2.9753
2023 წლის საშუალო კურსი	0.0067	2.6279	2.8416
კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	0.0069	2.7020	2.8844
2022 წლის საშუალო კურსი	0.0067	2.9156	3.0792

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება ჯგუფის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან, ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელმწიფოებზე ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ ორ გარემოებას და არ განეკუთვნება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ აქტივებს:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელმწიფოებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

მიმდინარე და გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. ჯგუფი საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი.

სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპონდენციით. გაუფასურების რეზერვის ცვლილება აღიარებულია ხარჯად სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფული და ფულის ეკვივალენტებს.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც: ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის ან იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას, ან შედის ისეთ გარიგებაში, როდესაც: (i) აქტივის გასვლასთან ერთად ხდება ყველა არსებითი რისკისა და სარგებლის ჯგუფიდან გასვლა; ან (ii) ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკსა და სარგებელს, მაგრამ ასევე არ ინარჩუნებს კონტროლს ამ აქტივზე. კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს უფლება, გაყიდოს აქტივი მესამე მხარეზე, გაყიდვასთან დაკავშირებული დამატებითი შეზღუდვების გათვალისწინების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები

ოპერაციის მიზნიდან გამომდინარე ჯგუფი ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. ჯგუფს ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს საიჯარო ვალდებულებებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს გარიგების საწყის ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება ისტორიულ ღირებულებას, დაგროვილ ცვეთასა და გაუფასურების ზარალს შორის სხვაობის თანხით. თვითღირებულების კომპონენტები მოიცავს უშუალოდ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად.

შემდგომი დანახარჯები ჩაირთვება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება, როგორც დამოუკიდებელი აქტივი, მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაძლებელია აღნიშნული ტიპის დანახარჯისაგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ყველა სახის სხვა დანახარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე ტიპის რემონტებთან, აღიარდება როგორც ხარჯი გაწევის პერიოდში.

ძირითადი საშუალებების არსებით ნაწილს შეიძლება ძირითადი საშუალებისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის მეთოდები ჰქონდეს. ამგვარი ნაწილები აღირიცხება ცალკე.

ჯგუფის საკუთრებაში არსებულ მიწას და დაუმთავრებელ მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება. ცვეთა ერიცხება აქტივთა ჯგუფს, მთლიანად მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

ჯგუფი იყენებს ცვეთის წრფივი დარიცხვის მეთოდს ძირითადი საშუალებების ყველა ჯგუფისათვის.

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების
	ვადა (წელი)
შენობა-ნაგებობები	20-25
ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელი და ინფრასტრუქტურა	15-25
ქსელური და მონაცემთა ბაზის აღჭურვილობა	5-8
მანქანა-დანადგარები	5-8
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	4-8
სატრანსპორტო საშუალებები და მძიმე ტექნიკა	4-8

სასარგებლო მომსახურების ვადა და სალიკვიდაციო ღირებულება მიმოიხილება და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა ამოწმებს ძირითად საშუალებებს გაუფასურებაზე. თუ არსებობს ამის ნიშნები ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით.

ნარჩენი ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

აქტივის გაუფასურების ზარალის კომპენსირება დაუყოვნებლივ აღიარდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ მოცემული აქტივი აღირიცხული არ არის გადაფასებული ღირებულებით ბუღალტრული აღრიცხვის სხვა საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად.

მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან ან გასვლიდან აღიარდება შესაბამისი პერიოდის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები, მარაგების გარდა, განიხილება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა მინიშნება აქტივის გაუფასურების შესახებ. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, საწარმო ვალდებულია შეაფასოს აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები.

გაუფასურების მიმოხილვის მიზნებისთვის, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება უმცირეს იდენტიფიცირებად ჯგუფებად, რომელიც წარმოქმნის ისეთი ფულადი ნაკადების შემოსვლას საწარმოში, რომლებიც მნიშვნელოვნად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივთა ჯგუფებიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული).

ჯგუფის კორპორაციული აქტივები არ წარმოქმნის ფულად სახსრებს სხვა აქტივებისგან დამოუკიდებლად. თუ არსებობს შესაძლო გაუფასურების ნიშანი, განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ან ერთეულთა ჯგუფის ანაზღაურებადი ღირებულება, რომელსაც განეკუთვნება კორპორაციული აქტივი.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება როდესაც აქტივის საბალანსო ღირებულება ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებასა და ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურების ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს შემდეგნაირად: პირველ რიგში, გაუფასურების ზარალი უნდა განაწილდეს ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე მიკუთვნებულ გუდვილზე და შემდგომ მოცემული ერთეულის სხვა აქტივებზე მოცემულ ერთეულში შემავალი თითოეული აქტივის საბალანსო ღირებულების პროპორციულად.

თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურების ზარალი შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ დამდგარ გარემოებას (მაგალითად დებიტორის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), უკვე აღიარებული გაუფასურების ზარალი შებრუნდება მოგებაში ან ზარალში ასახვის მეშვეობით პირდაპირ ან შესაბამისი გაუფასურების რეზერვის კორექტირებით.

გაუფასურების შებრუნების თარიღისთვის არსებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ ამორტიზებად ღირებულებას, რომელიც გვექნებოდა, გაუფასურება რომ არ აღიარებულიყო.

შეუზღუდავი გამოყენების უფლება

შეუზღუდავი გამოყენების უფლების (IRU) შეთანხმებები ძირითადად დაკავშირებულია სპეციფიკური ინფრასტრუქტურის შეძენას და/ან რეალიზაციასთან, განათების ოპტიკურ-ბოჭკოვანი სიმძლავრის შეძენას და/ან რეალიზაციასთან და ქსელის ინფრასტრუქტურის ან განათების ბოჭკოვანი სიმძლავრის გაცვლასთან. ასეთი შეთანხმებები აღირიცხება, როგორც იჯარები, მომსახურების კონტრაქტები ან ნაწილობრივ, როგორც იჯარა და ნაწილობრივ, როგორც მომსახურების კონტრაქტი. შესაბამისი კლასიფიკაციის დადგენა დამოკიდებულია ხელშეკრულების მახასიათებლების შეფასებაზე.

ქსელის სიმძლავრის ხელშეკრულება აღირიცხება, როგორც იჯარა მაშინ, როდესაც:

- მყიდველს აქვს ექსკლუზიური უფლება ქსელის კონკრეტულ მოცულობაზე განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში და აქვს შესაძლებლობა გადაყიდოს (ან იჯარით გასცეს) იგი;
- სიმძლავრე არის ფიზიკურად შეზღუდული და განსაზღვრული;
- მყიდველი პასუხისმგებელია ყველა დანახარჯზე რაც პირდაპირ ან ირიბად დაკავშირებულია ქსელის სიმძლავრესთან, საოპერაციო, ადმინისტრაციული და შენარჩუნების ხარჯების ჩათვლით; და
- ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში მყიდველი ფლობს მოძველების რისკს.

თუ ყველა აღნიშნული კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, შეუზღუდავი გამოყენების უფლების შეთანხმება არ ითვლება მომსახურების კონტრაქტად.

თუ იჯარის ვადა მოიცავს აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მნიშვნელოვან ნაწილს, ამ შემთხვევაში განიხილება, როგორც რეალიზაცია და აღირიცხება ფასს 15-ის მოთხოვნების შესაბამისად, სხვა შემთხვევაში ტრანზაქცია განიხილება, როგორც საოპერაციო იჯარა და აღირიცხება ფასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მოთხოვნების შესაბამისად

შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პერიოდი

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებების წარმოქმნილი შესასრულებელი ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგ ჯგუფებად:

- სამშენებლო მომსახურება მოიცავს ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელების დამონტაჟებას ქუჩის განათებებზე და ელექტრო გადაცემ ბოძებზე თბილისში. შემოსავლები აღიარებულია გამოყენებული რესურსების მეთოდით, დანახარჯებზე დაფუძნებული გამოყენებული რესურსების მეთოდით.
- გადაცემული ღირებულების ტექნიკური მომსახურება, რომელიც მოიცავს „შეუზღუდავი გამოყენების უფლების“ ხელშეკრულების ფარგლებში გადაცემული წვერების პროფილაქტიკურ-ტექნიკურ და საავარიო-აღდგენით მომსახურებებს. შემოსავლები აღიარებულია გამოყენებული რესურსების მეთოდით, წრფივი მეთოდის საფუძველზე.
- შემოსავალი ინტერნეტიდან და საკომუნიკაციო მომსახურებებიდან მოიცავს საბოლოო მომხმარებელთან ინტერნეტ მომსახურებებს და შეერთების პორტებთან დაშვების მომსახურებებს.
- შემოსავლები აღიარებულია გამოყენებული რესურსების მეთოდით, წრფივი მეთოდის საფუძველზე.
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაციას.

ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს დროთა განმავლობაში, რადგან მომხმარებელი იღებს და მყისიერად მოიხმარს მიღებულ სარგებელს, ჯგუფის მხრიდან შესასრულებელი ვალდებულების შესრულებისთანავე, გარდა კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაციისა, რომელიც აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, გამომდინარე იქიდან, რომ მომხმარებელს კონტროლი გადაეცემა ჯგუფის საწყობიდან კომპიუტერული ტექნიკის გატანის მომენტში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში ჯგუფი წარმოადგენს მარწმუნებელს. მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებისთვის მომსახურების გაწევასა და ანაზღაურებას შორის პერიოდი არ აჭარბებს ერთ წელს. შედეგად არ ხდება გარიგების ფასის კორექტირება ფულის დროითი ღირებულებიდან გამომდინარე.

დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტად არ განიხილება მომსახურების ან საქონლის მიწოდების სანაცვლოდ მიღებული ავანსები, თუ მომხმარებელი განსაზღვრავს საქონლის ან მომსახურების გადაცემის დროს.

გარიგების ფასის განსაზღვრა

ჯგუფის შემოსავალი ეფუძნება ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ფიქსირებულ თანხებს. მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებების შესაბამისად მომხმარებლებისგან ანგარიშსწორების მიღება ხორციელდება ძირითადად 30-45 დღის ვადაში მომსახურების დასრულებიდან ან პროდუქციის მიწოდებიდან.

დაბეგვრა

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც ჯგუფი გამოაცხადებს დივიდენდს. მოგების გადასახადით დაბეგვრა ხდება მოგების განაწილების დროს. საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს 15%-ს. მოგების გადასახადით ხდება არა წლიური შედეგების, არამედ ყოველთვიური შედეგის დაბეგვრა.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის საგანს წარმოადგენს:

- დივიდენდების გაცემა
- სხვაობა ხელშეკრულების თანხასა და რეალურ ღირებულებას შორის
- ხარჯები, რომლებიც არ მიეკუთვნება ეკონომიკურ საქმიანობას
- უსასყიდლოდ გადაცემები და საჩუქრები
- ლიმიტს ზემოთ გაწეული წარმომადგენლობითი ხარჯები

საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2016 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში დაგროვილი მოგება, რომლისთვისაც გადახდილია მოგების გადასახადი, არ ექვემდებარება განმეორებით დაბეგვრას.

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, 2016 წლის 1 იანვრის შემდგომ პერიოდში ჯგუფი ყველა გადასახადს იხდის ერთიან სახაზინო კოდზე. შედეგად, ჯგუფის საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარდგენილია ურთიერთგადახურვის საფუძველზე.

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, საწარმოთა ჯგუფში შემავალი ერთი საწარმოს მიმდინარე საგადასახადო აქტივის ჩათვლა მეორე საწარმოს საგადასახადო ვალდებულების მეშვეობით შეიძლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც საწარმოებს კანონმდებლობით აქვთ მინიჭებული მხოლოდ ერთი წმინდა გადასახადის მიღების ან გადახდის უფლება და საწარმოებში საგადასახადო აქტივის ანაზღაურებასა და საგადასახადო ვალდებულების დაფარვას ერთდროულად ახორციელებენ. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯგუფში შემავალი სხვადასხვა საწარმოს საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები წარდგენილი არ არის ურთიერთგადახურვის საფუძველზე.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება წესდებით. წესდების ცვლილება შესაძლებელია მხოლოდ დამფუძნებლების გადაწყვეტილების საფუძველზე. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება როგორც საწესდებო კაპიტალი იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც კაპიტალი შევსებულია დამფუძნებლების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარდება დამფუძნებლების შენატანების რეალური ღირებულებით.

ხარჯების აღიარება

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხარჯები აღიარდება თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

მომსახურების გაწევისას წარმოქმნილი ხარჯები აღიარდება მიღებული შემოსავლის პროპორციულად.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევა ჯგუფის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობაზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა ჯგუფიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა ჯგუფიდან არ არის მოსალოდნელი.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა ჯგუფში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ჯგუფში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის დაფარვა გამოიწვევს ჯგუფიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ ჯგუფს არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები.

სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- (ა) გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- (ბ) კანონმდებლობიდან; ან
- (გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს ჯგუფის ქმედებიდან, სადაც:

- (ა) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, ჯგუფის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან გამომდინარე, ჯგუფი მიაჩნებდა სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- (ბ) შედეგად, მესამე მხარეს ჯგუფთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

საქმიანობის პროცესში ჯგუფი, სხვა ბიზნესების მსგავსად, დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად წარმოქმნილი შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- საბაზრო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი

ეს შენიშვნა აღწერს ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომელთა საშუალებით მართავს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ჯგუფის ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ჯგუფის ფინანსური მხარისთვის.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ღებულობს ყოველთვიურ ანგარიშგებას ჯგუფის ფინანსური დეპარტამენტისგან, მიმოიხილავს თავიანთი დასახული მიზნებისა და პოლიტიკის შესრულებისათვის განხორციელებული პროცესების ეფექტურობას.

ჯგუფის ხელმძღვანელობის მთავარი მიზანია შეიმუშაოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც უზრუნველყოფს შეამციროს რისკები მისაღებ დონემდე და ამასთანავე მისი გამოყენებით მიაღწიოს საქმიანობის მიზანს. აღნიშნულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია ჯგუფის ფინანსური უზრუნველყოფა. ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური აქტივები

ფული და ფულის ეკვივალენტები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

31.12.2023

63,458

16,569,520

16,632,978

31.12.2022

113,001

14,881,523

14,994,524

ფინანსური ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

საიჯარო ვალდებულებები

1,874,554

259,437

2,133,991

1,164,443

283,788

1,448,231

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს 7 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებით შეფასებისათვის ჯგუფი იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს.

რეალური ღირებულების შეფასებას ჯგუფი ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასების გამოყენებით (არაკორექტირებული);
- დონე 2: თუ ასეთი ფასი არ არსებობს, სხვა პირდაპირი ან არაპირდაპირი ემპირიული მონაცემების მიხედვით, როგორცაა ისეთი ბაზრის კოტირებული ფასი, რომელიც არ არის აქტიური იმ იდენტური ერთეულისათვის, რომელსაც სხვა მხარე ფლობს, როგორც აქტივს;
- დონე 3: არასაბაზრო მონაცემების საფუძველზე. თუ პირველ და მეორე დონეებში აღწერილი ემპირიული ფასები არ არსებობს, მაშინ ხდება შეფასების სხვა მეთოდების გამოყენება.

რეალური ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და რეალური ღირებულების გაანგარიშებაში მის მნიშვნელობაზე.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით. რეალური ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალურ ღირებულებას. ჯგუფი ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომელიც არის ლიკვიდური და ხასიათდება მოკლევადიანობით, უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

საიჯარო ვალდებულებების მესამე დონის მიხედვით შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი შეადგენს 15.52%, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს.

სავაჭრო მოთხოვნების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება დაფარვის მოკლე ვადის გამო შეესაბამება მათ საბალანსო ღირებულებას და შეფასებულია მესამე დონის მიხედვით.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეესაბამება მათ საბალანსო ღირებულებას და შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით. რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. ჯგუფის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან (გარდა ნაღდი ფულისა).

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძველიან ანალიზს, კონტრაგენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით, ჯგუფი მომხმარებლებს აერთიანებს მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. საკრედიტო რისკის სამართავად ჯგუფი განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს: მომხმარებელი იურიდიული პირია თუ ფიზიკური, საბითუმო მომხმარებელია თუ საცალო, მომხმარებლის გეოგრაფიულ განაწილებას და წარსულში ფინანსური სიძნელეების არსებობას. მაღალრისკიანი მომხმარებლები გაერთიანებულია შეზღუდულ მომხმარებელთა ჯგუფში და მათზე რეალიზაცია ხორციელდება წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე, ასევე წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე ხორციელდება რეალიზაცია ყოველი ახალი მომხმარებლის შემთხვევაში.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური აქტივები

ფული და ფულის ეკვივალენტები (გარდა ნაღდი ფულისა)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები გაუფასურების გამოკლებით

31.12.2023

63,458

16,569,520

16,632,978**31.12.2022**

113,001

14,881,523

14,994,524

ინფორმაცია ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების შესახებ განმარტებულია მე-13 შენიშვნაში.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)**საბაზრო რისკი**

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილების რისკი, საბაზრო პირობების ცვლილების შედეგად. ჯგუფის საბაზრო რისკი წარმოიშვება პროცენტის მატარებელი, სავაჭრო და უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად.

მოცემული რისკი მდგომარეობს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ან მათთან დაკავშირებული მომავალი ფულადი შემოსავლების ცვლილებაში საპროცენტო განაკვეთების (**საპროცენტო რისკი**) და ვალუტის კურსის (**სავალუტო რისკი**) ცვლილებების შედეგად.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე.

ჯგუფს მინიმუმამდე აქვს დაყვანილი საპროცენტო რისკი, რადგან არ ფლობს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის ცვლილების შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილების რისკი. სავალუტო რისკის წინაშე შეიძლება იდგეს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა და ფულადი სახსრების მოძრაობა.

ჯგუფს გააჩნია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარკვეული ოპერაციები. ჯგუფი არ იყენებს დერივატივებს სავალუტო რისკის მართვისთვის.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სომხური დრამი	31.12.2023
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	57,584	60	1,661	4,153	63,458
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6,474,337	10,093,269	1,914	-	16,569,520
	6,531,921	10,093,329	3,575	4,153	16,632,978
ფინანსური ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,249,262	625,292	-	-	1,874,554
საიჯარო ვალდებულებები	259,437	-	-	-	259,437
	1,508,699	625,292	-	-	2,133,991
ღია სავალუტო პოზიცია	5,023,222	9,468,037	3,575	4,153	14,498,987

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სომხური დრამი	31.12.2022
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	79,028	369	767	32,837	113,001
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4,867,118	10,008,580	5,825	-	14,881,523
	4,946,146	10,008,949	6,592	32,837	14,994,524
ფინანსური ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	700,745	428,428	-	35,270	1,164,443
საიჯარო ვალდებულებები	283,788	-	-	-	283,788
	984,533	428,428	-	35,270	1,448,231
ღია სავალუტო პოზიცია	3,961,613	9,580,521	6,592	(2,433)	13,546,293

სავალუტო რისკის მგრძნობელობის ანალიზი

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ჯგუფის მგრძნობელობას შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ჯგუფის მენეჯმენტის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

გავლენა წმინდა მოგებაზე აქტივების ღირებულების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

31.12.2023	აშშ დოლარის გავლენა		ევროს გავლენა		სომხური დრამის გავლენა	
	ლარი/დოლარი + 20%	ლარი/დოლარი - 20%	ლარი/ევრო + 20%	ლარი/ევრო - 20%	ლარი/სომხური დრამი + 20%	ლარი/სომხური დრამი - 20%
მოგება/(ზარალი)	1,893,607	(1,893,607)	715	(715)	831	(831)
31.12.2022	აშშ დოლარის გავლენა		ევროს გავლენა		სომხური დრამის გავლენა	
	ლარი/დოლარი + 20%	ლარი/დოლარი - 20%	ლარი/ევრო + 20%	ლარი/ევრო - 20%	ლარი/სომხური დრამი + 20%	ლარი/სომხური დრამი - 20%
მოგება/(ზარალი)	1,916,104	(1,916,104)	1,318	(1,318)	(487)	487

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება ჯგუფის მიერ თავისი საბრუნავი კაპიტალისა და ძირითადი ვალდებულებების დაფარვის მართვასთან დაკავშირებით. რისკი მდგომარეობს იმაში, რომ ჯგუფი შეიძლება წააწყდეს სირთულეებს ვალდებულებების დაფარვისას მათი გადახდის ვადის დადგომის პერიოდში. ჯგუფი ახდენს ამ ტიპის რისკების კონტროლს ვადიანობის ანალიზის მიხედვით და განსაზღვრავს ჯგუფის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისთვის.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით, ჯგუფი ახდენს მომავალი ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რომელიც აქტივების/ვალდებულებების მენეჯმენტის პროცესია.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობის რისკის ანალიზი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	31.12.2023
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,874,554	-	-	1,874,554
საიჯარო ვალდებულებები	66,712	266,847	66,712	400,271
	<u>1,941,266</u>	<u>266,847</u>	<u>66,712</u>	<u>2,274,825</u>
	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	31.12.2022
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,164,443	-	-	1,164,443
საიჯარო ვალდებულებები	66,712	266,847	133,424	466,983
	<u>1,231,155</u>	<u>266,847</u>	<u>133,424</u>	<u>1,631,426</u>

ინფორმაცია კაპიტალის შესახებ

ჯგუფი თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რათა უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავედროულად დაინტერესებული მხარეების უკუგების მაქსიმიზაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა რეგულარულად მიმოიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. ასეთი განხილვების ფარგლებში, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი აბალანსებს მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გაცემით, აღებული სესხის თანხით კაპიტალის ზრდით და არსებული სესხების დაფარვით.

ჯგუფი ახდენს კაპიტალის მონიტორინგს კოეფიციენტით - აღებული ვალდებულებების შეფარდება კაპიტალთან. აღებული ვალდებულებები გამოითვლება მიღებული საიჯარო ვალდებულებების ფულისა და ფულის ეკვივალენტებით შემცირებით.

	31.12.2023	31.12.2022
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები	2,133,991	1,448,231
მინუს: ფული და ფულის ეკვივალენტები	(63,458)	(113,001)
წმინდა ვალდებულება	<u>2,070,533</u>	<u>1,335,230</u>
სულ ჯგუფის მფლობელებზე მისაკუთვნიბელი კაპიტალი	<u>25,536,496</u>	<u>24,304,255</u>
გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტი (%)	<u>8%</u>	<u>5%</u>

6. ამონაგები

	2023	2022
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი ინტერნეტიდან და საკომუნიკაციო მომსახურებებიდან	9,089,447	8,382,158
შემოსავალი სამშენებლო მომსახურებიდან*	4,131,278	3,509,241
გადაცემული ღირებულების ტექნიკური მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი	3,065,317	3,390,858
შემოსავალი IT საქონლის რეალიზაციიდან	42,673	204,310
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	16,328,715	15,486,567
საიჯარო შემოსავალი		
შემოსავალი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელების იჯარიდან	239,389	239,389
	16,568,104	15,725,956

(*) - 2017 წელს ჯგუფსა და მის მფლობელს შპს მაგთიკომს შორის გაფორმდა სამშენებლო მომსახურების ხელშეკრულება. პროექტი ითვალისწინებს ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელების დამონტაჟებას ქუჩის განათებებზე და ელექტრო გადამცემ ბოძებზე თბილისში და საქართველოს სხვა რეგიონებში. სამშენებლო კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლები მოიცავს ასევე ინსტალაციისა და აბონენტების ჩართვიდან მიღებულ შემოსავლებს.

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი შესასრულებელი ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგ ჯგუფებად:

- სამშენებლო მომსახურება მოიცავს ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელების დამონტაჟებას ქუჩის განათებებზე და ელექტრო გადამცემ ბოძებზე თბილისში. შემოსავლები აღიარებულია დანახარჯებზე დაფუძნებული გამოყენებული რესურსების მეთოდით.
- გადაცემული ღირებულების ტექნიკური მომსახურება, რომელიც მოიცავს „შეუზღუდავი გამოყენების უფლების“ ხელშეკრულების ფარგლებში გადაცემული წვერების პროფილაქტიკურ-ტექნიკურ და საავარიო-აღდგენით მომსახურებებს. შემოსავლები აღიარებულია გამოყენებული რესურსების მეთოდით, წრფივი მეთოდის საფუძველზე.
- შემოსავალი ინტერნეტიდან და საკომუნიკაციო მომსახურებებიდან მოიცავს საბოლოო მომხმარებლებთან ინტერნეტ მომსახურებებს და შეერთების პორტებთან დაშვების მომსახურებებს. შემოსავლები აღიარებულია გამოყენებული რესურსების მეთოდით, წრფივი მეთოდის საფუძველზე.
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაცია, რომელიც მოიცავს მონაცემთა შენახვის სერვერების, სატელეკომუნიკაციო სისტემებისა და სხვა კომპიუტერული აღჭურვილობების, ასევე, პროგრამებისა და ლიცენზიების რეალიზაციას. შემოსავლები აღიარებულია დროის გარკვეულ მომენტში.

ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს დროთა განმავლობაში, რადგან მომხმარებელი იღებს და მცისიერად მოიხმარს მიღებულ სარგებელს, ჯგუფის მხრიდან შესასრულებელი ვალდებულების შესრულებისთანავე, გარდა კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაციისა, რომელიც აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, გამომდინარე იქიდან, რომ მომხმარებელს კონტროლი გადაეცემა ჯგუფის საწყობიდან კომპიუტერული ტექნიკის გატანის მომენტში. მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში ჯგუფი წარმოადგენს მარწმუნებელს.

შემოსავლების დაყოფა საქონლის და მომსახურების გადაცემის პერიოდის მიხედვით:

	2023	2022
დროთა განმავლობაში	16,286,042	15,282,257
დანახარჯებზე დაფუძნებული გამოყენებული რესურსების მეთოდით	4,131,278	3,509,241
წრფივი მეთოდით	12,154,764	11,773,016
დროის გარკვეულ მომენტში	42,673	204,310
	16,328,715	15,486,567

6. ამონაგები (გაგრძელება)

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არსებობს სახელშეკრულებო ნაშთები მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს შეუზღუდავი გამოყენების უფლების (IRU) შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებს, რომელიც უკავშირდება მომხმარებლებისგან წინსწრებით მიღებულ თანხებს ჯგუფის ინფრასტრუქტურის კონკრეტულ გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელებზე წვდომის უზრუნველყოფისათვის. კონკრეტული გრძელვადიანი IRU ხელშეკრულებებისთვის, ქსელის ტექნიკური მხარდაჭერის ვალდებულება და დაკავშირებული ანაზღაურების რისკი რჩება ჯგუფთან ხელშეკრულების არსებობის მანძილზე. სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარდგენილია მიღებული ავანსებში.

ძირითადად მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებები არის ერთ წლამდე ვადით, შედეგად ჯგუფი იყენებს ფასს 15-ის 121 (ა)(ბ) პუნქტებში მოცემულ შეღავათს და არ განმარტავს მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებების დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებს.

- შესასრულებელი ვალდებულება ისეთი ხელშეკრულების ნაწილია, რომლის თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადა არ აღემატება ერთ წელს; ან
- საწარმო შესასრულებელი ვალდებულების დაფარვის შედეგად ამონაგებს აღიარებს ბ16 პუნქტის შესაბამისად.

შემოსავლების ოდენობა, რომელიც აღიარებული იქნება მომავალში „გადაცემული ღირებულების ტექნიკური მომსახურების“ კონტრაქტების მიხედვით, როდესაც დაკმაყოფილება დარჩენილი შესასრულებელი ვალდებულებები, წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023*	2024	2025-2028	2029-2034	31.12.2023
შპს მაგთიკომი	1,874,149	1,914,488	7,657,953	11,384,000	22,830,590
შპს ჯეოსელი	514,292	525,362	2,101,448	834,726	3,975,828
შპს რკინიგზის ტელეკომი	676,876	691,445	1,037,167	-	2,405,488
	3,065,317	3,131,295	10,796,568	12,218,726	29,211,906
	2022*	2023	2024-2027	2029-2034	31.12.2022
შპს მაგთიკომი	2,073,186	1,923,458	7,693,831	13,360,791	25,051,266
შპს ჯეოსელი	568,911	527,823	2,111,293	1,223,008	4,431,035
შპს რკინიგზის ტელეკომი	748,761	694,684	1,736,710	-	3,180,155
	3,390,858	3,145,965	11,541,834	14,583,799	32,662,456

(*) - მოიცავს ფაქტიურ შემოსავლებს.

შპს დელტა კომპი და მისი შვილობილი კომპანია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის 31 დეკემბერს
(ლარში)

7. გაყიდვების თვითღირებულება

	2023	2022
გაწეული სატელეკომუნიკაციო მომსახურებისა თვითღირებულება	(9,532,888)	(9,112,161)
ინტერნეტის შესყიდვის ხარჯი	(5,626,920)	(5,265,457)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(1,268,091)	(850,705)
ცვეთა	(864,545)	(1,158,498)
კაბელის განთავსების უფლების მოპოვებასთან დაკავშირებული ხარჯი	(833,419)	(836,550)
რემონტის და შეკეთების ხარჯი	(631,002)	(644,327)
სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვის ხარჯი	(208,020)	(191,451)
სხვა ხარჯი	(100,891)	(165,173)
გაწეული სამშენებლო მომსახურების თვითღირებულება	(3,414,887)	(2,851,794)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(2,061,273)	(1,363,899)
საწვავის ხარჯი	(723,420)	(951,743)
მივლინების ხარჯი	(322,350)	(177,012)
ცვეთა	(283,882)	(336,119)
გამოყენებული მარაგების ხარჯი	(23,962)	(23,021)
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(36,757)	(175,091)
	(12,984,532)	(12,139,046)

(*) - დამატებითი ინფორმაცია სამშენებლო მომსახურების შესახებ განმარტებულია მე-6 შენიშვნაში.

8. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2023	2022
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(1,198,886)	(887,303)
კომუნალური ხარჯი	(355,683)	(382,106)
ცვეთა	(169,977)	(168,749)
საგადასახადო ხარჯი, გარდა მოგების გადასახადისა	(112,259)	(120,027)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯი	(102,313)	(139,478)
ჯარიმები და საურავები	(107,033)	(4,796)
სხვა	(249,099)	(175,705)
	(2,295,250)	(1,878,164)

უმადლესი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურების შესახებ განმარტებულია მე-17 შენიშვნაში.

9. ფინანსური შემოსავალი/ხარჯი, წმინდა

წელს ფინანსური ხარჯი სრულად წარმოდგენილია საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯებით.

შპს დელტა კომბი და მისი შვილობილი კომპანია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობები	ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ქსელის ინფრასტრუქტურა და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები და მძიმე ტექნიკა	ავიჯი და ოფისის აღჭურვილობა	დაუმთავრებელი მშენებლობა*	სულ
2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	4,336,154	32,433,863	8,152,928	4,285,781	267,356	49,476,082
შემოსვლა	-	58,414	37,618	30,527	529,966	656,525
გასვლა	-	(48,268)	(43,269)	(1,517)	-	(93,054)
2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	4,336,154	32,444,009	8,147,277	4,314,791	797,322	50,039,553
შემოსვლა	-	541,656	209,485	121,509	481,673	1,354,323
გასვლა	-	(139,307)	(78,733)	(10,376)	-	(228,416)
2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	4,336,154	32,846,358	8,278,029	4,425,924	1,278,995	51,165,460
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება						
2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,656,913)	(20,796,284)	(6,665,043)	(4,200,104)	-	(33,318,344)
ცვეთა	(148,026)	(1,080,592)	(390,569)	(30,498)	-	(1,649,685)
გასვლა	-	44,839	41,837	-	-	86,676
გაუფასურების ზარალი**	(62,483)	(1,281,270)	(1,708)	(4,655)	(94,173)	(1,444,289)
2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,867,422)	(23,113,307)	(7,015,483)	(4,235,257)	(94,173)	(36,325,642)
ცვეთა	(143,033)	(802,243)	(302,799)	(38,736)	-	(1,286,811)
გასვლა	-	24,462	43,871	9,898	-	78,231
2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	(2,010,455)	(23,891,088)	(7,274,411)	(4,264,095)	(94,173)	(37,534,222)
2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,468,732	9,330,702	1,131,794	79,534	703,149	13,713,911
2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,325,699	8,955,270	1,003,618	161,829	1,184,822	13,631,238

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(*) - დაუმთავრებელი მშენებლობა წარმოადგენს ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ქსელის და ინფრასტრუქტურის მშენებლობის ფარგლებში ხულო-ზარზმა მონაკვეთის მშენებლობაზე გახარჯული მარაგების და აღნიშნულ მშენებლობასთან დაკავშირებული სხვა ხარჯების კაპიტალიზაციას.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოპტიკურ ბოჭკოვანი ქსელი მოიცავს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მდებარე 1,960.06 კმ სიგრძის მიწისქვეშა და 252 კმ სიგრძის მიწის ზედა კაბელს. თბილისში არსებული ქსელიდან დაახლოებით 60 კმ არის მიწისქვეშა.

ჯგუფმა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩაატარა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ტესტირება, რომლის შედეგადაც აქტივების გაუფასურება არ გამოვლინდა.

(**) - ჯგუფმა წინა საანგარიშგებო პერიოდში ჩაატარა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ტესტირება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლის საფუძველზეც ძირითადი საშუალებების ანაზღაურებად ღირებულებად განისაზღვრა - 12,863,083 ლარი, შესაბამისად ჯგუფმა აღიარა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ზარალი 1,444,289 ლარის ოდენობით.

ძირითადი საშუალების გაუფასურებისას გამოყენებული იყო შემდეგი ძირითადი დაშვებები:

- მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასება მოხდა ლარში ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცებული ხუთწლიან ფინანსურ ბიუჯეტზე დაყრდნობით გაანგარიშებული პროგნოზების საფუძველზე.
- შემდგომი ტერმინალური პერიოდი გამოყენებულია გაუფასურების ტესტირებისთვის მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასებისთვის;
- დისკონტირების პროცენტი განისაზღვრა 14.9 %-ით, საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობით;
- ტერმინალური პერიოდის ზრდის ტემპი განისაზღვრა ლარის გრძელვადიანი ინფლაციის მაჩვენებლით, 2 %-ით.

11. იჯარები

ჯგუფს იჯარით აღებული აქვს ფართი სერვერების განსათავსებლად. აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია ლარში.

ხელმძღვანელობა გონივრულად ვარაუდობს სერვერების განსათავსებლად აღებული საიჯარო ფართის შესაბამისი საიჯარო ხელშეკრულებებით განსაზღვრული საიჯარო ვადების გაგრძელების უფლების გამოყენებას 2029 წლის 31 დეკემბრამდე. იჯარების ხელშეკრულება განსაზღვრავს ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელს არაგაუქმებადი პერიოდისთვის, რამდენადაც გაგრძელების უფლება გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარი საიჯარო პერიოდისთვის იყენებს არაგაუქმებადი პერიოდისთვის განსაზღვრულ ფიქსირებულ გადასახდელებს.

აქტივების გამოყენების უფლების მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

2022 წლის 1 იანვარი	142,540
ცვეთა	(47,514)
შეფასების ცვლილება*	165,579
2022 წლის 31 დეკემბერი	260,605
 2023 წლის 1 იანვარი	 260,605
 ცვეთა	 (48,590)
 2023 წლის 31 დეკემბერი	 212,015

11. იჯარები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებებში განხორციელებული ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, რომლებიც მიღებულია ფინანსური აქტივობების შედეგად, შესაძლოა წარმოდგენილი იქნეს შემდეგნაირად:

2022 წლის 1 იანვარი	167,606
საპროცენტო ხარჯი	17,316
შეფასების ცვლილება*	165,579
გადახდა	(66,713)
2022 წლის 31 დეკემბერი	283,788
2023 წლის 1 იანვარი	283,788
საპროცენტო ხარჯი	42,360
გადახდა	(66,711)
2023 წლის 31 დეკემბერი	259,437

(*) - 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეცვალა შეფასება და ვარაუდობს სერვერების განსათავსებლად აღებული საიჯარო ფართის შესაბამისი საიჯარო ხელშეკრულებებით განსაზღვრული საიჯარო ვადების გაგრძელების უფლების გამოყენებას 2029 წლის 31 დეკემბრამდე. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდა, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება ჯამური ღირებულებით 165,579 ლარი. საიჯარო ვალდებულება შეფასებულია ხელახლა გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (15.52%).

საიჯარო ვალდებულებების რეალური ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან. საიჯარო ვალდებულების დაყოფა ვალუტებისა და დაფარვის ვადების მიხედვით მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

12. მარაგები

	31.12.2023	31.12.2022
მშენებლობისთვის გამიზნული მარაგები	191,905	104,994
გასაყიდი პროდუქტი	8,031	115,358
სხვა	-	7,318
	199,936	227,670

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ბალანსზე არსებული მშენებლობისთვის გამიზნული მარაგების და გასაყიდი IT პროდუქციის ჯამური ღირებულება წარმოადგენს 5,381,195 ლარს (2022 წელს: 5,639,744 ლარს), საიდანაც 5,181,259 ლარის (2022 წელს: 5,412,074 ლარის) მარაგები სრულად არის გაუფასურებული.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31.12.2023	31.12.2022
ფინანსური მოთხოვნები		
სხვა მოთხოვნები დაკავშირებულ მხარესთან	15,792,714	14,456,552
სხვა სავაჭრო მოთხოვნები	2,912,106	2,274,049
საექვო ვალების რეზერვი	(2,135,300)	(1,849,078)
	16,569,520	14,881,523
არაფინანსური მოთხოვნები		
გაცემული ავანსები	32,573	42,035
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	4,961	4,830
საექვო ვალების რეზერვი	(7,573)	(8,087)
	29,961	38,778
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,599,481	14,920,301

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების ხარისხობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

ფინანსური მოთხოვნების რეალური ღირებულებები არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან.

ჯგუფს ჰყავს მრავალი მომხმარებელი, ამიტომ არ ხასიათდება კონცენტრირებული საკრედიტო რისკით. ჯგუფის ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი თანდაყოლილი საკრედიტო რისკი 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ახდენს მოთხოვნების საკრედიტო რისკის ანალიზს, რომელიც პერიოდულად გადაიხედება. ჯგუფი ფინანსური აქტივების გაუფასურების მეთოდოლოგიისთვის იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მეთოდს, რათა განსაზღვროს მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. იმისათვის, რათა განისაზღვროს მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი ჯგუფურად, მოთხოვნები დაჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით. მოთხოვნებს აქვს მსგავსი რისკიანობის მახასიათებელი.

მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთები ეფუძნება ჯგუფის ბოლო სამი წლის საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილებას. ისტორიული მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთი დაკორექტირდა არსებული და სამომავლო მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომელიც

გავლენას ახდენს ჯგუფის მომხმარებლებზე. ჯგუფი ითვალისწინებს მთლიანი შიდა პროდუქტის, უმუშევრობის და ინფლაციის დონეს, როგორც ძირითად მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს, იმ ქვეყნისთვის სადაც ჯგუფი საქმიანობს. ამ ინფორმაციის ანალიზის შედეგად, ჯგუფი ქმნის ანარიცხებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის. ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელ მომავალ ინფორმაციას შექმნილი ანარიცხების შემდგომ შეფასებასთან დაკავშირებით.

ჯგუფის მოთხოვნები არ ხასიათდება მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის ზრდით საწყისი აღიარების შემდგომ. ახალი მომხმარებლის მიღების წინ ჯგუფი აფასებს პოტენციური მომხმარებლის საკრედიტო შესაძლებლობებს. ჯგუფის მოთხოვნები გაუფასურდა როგორც ინდივიდუალურად, ისე ჯგუფურად.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მოთხოვნების ხარისხობრივი ინფორმაცია ვადაგადაცილების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	საბალანსო ღირებულება	ზარალების ალბათობა	გაუფასურების ანარიცხი
გაუფასურებისთვის ჯგუფურად განხილული მოთხოვნები			
ვადადაუმდგარი	322,944	1%	(3,229)
ვადაგადაცილება 0-30 დღე	235,260	10%	(23,526)
ვადაგადაცილება 31-120 დღე	140,795	25%	(35,199)
ვადაგადაცილება 121-365 დღე	8,260	50%	(4,130)
361 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	105,630	100%	(105,630)
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული	812,889		(171,714)
 ინდივიდუალურად გაუფასურებული*	17,929,464		(1,971,159)
	17,929,464		(1,971,159)
 სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	18,742,353		(2,142,873)

(*) – მდგომარეობით ინდივიდუალურად გაუფასურებული მოთხოვნები ძირითადად შედგება მშობელი საწარმოს მიმართ არსებული მოთხოვნებისგან ჯამური ღირებულებით 15,792,714 ლარი.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მოთხოვნების ხარისხობრივი ინფორმაცია ვადაგადაცილების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	საბალანსო ღირებულება	ზარალების ალბათობა	გაუფასურების ანარიცხი
გაუფასურებისთვის ჯგუფურად განხილული მოთხოვნები			
ვადადაუმდგარი	286,134	1%	(2,861)
ვადაგადაცილება 0-30 დღე	119,217	10%	(11,922)
ვადაგადაცილება 31-120 დღე	40,228	25%	(10,057)
ვადაგადაცილება 121-365 დღე	8,490	50%	(4,245)
361 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	87,301	100%	(87,301)
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული	541,370		(116,386)
გაუფასურებისთვის ინდივიდუალურად განხილული მოთხოვნები			
ინდივიდუალურად გაუფასურებული*	16,236,097		(1,740,779)
	16,236,097		(1,740,779)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,777,467		(1,857,165)

(*) – მდგომარეობით ინდივიდუალურად გაუფასურებული მოთხოვნები ძირითადად შედგება მშობელი საწარმოს მიმართ არსებული მოთხოვნებისგან ჯამური ღირებულებით 14,456,552 ლარი.

ცვლილებები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხებში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
1 იანვრისთვის	(1,857,165)	(1,755,144)
რეზერვის შემცირება	6,466	170,579
რეზერვის ზრდა	(292,174)	(272,600)
31 დეკემბრისთვის	(2,142,873)	(1,857,165)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის ანგარიშზე ტარდება გაუფასურებით გამოწვეული ყველა ზარალი იმ ეტაპამდე, სანამ მისი ამოღების ყველანაირი შესაძლებლობა არ ამოიწურება. ამის შემდგომ ფინანსური აქტივის მიიჩნევა უიმედოდ და პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ ჩამოიწერება.

14. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31.12.2023	31.12.2022
ფული ბანკში ეროვნულ ვალუტაში	57,584	79,027
ფული ბანკში უცხოურ ვალუტაში	5,874	33,974
	63,458	113,001

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების დაყოფა ვალუტების მიხედვით განმარტებულია მე-5 შენიშვნაში.

15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

გრძელვადიანი სხვა ვალდებულებები სრულად წარმოდგენილია როგორც დღ-ს ვალდებულება, ოპტიკურ-ბოჭკოვანი წვერების რეალიზაციის შედეგად. დღ-ს ვალდებულება გრძელვადიანი ვალდებულებებიდან რეკლასიფიცირდება მოკლევადიანად იმ შემთხვევაში, როდესაც საგადასახადო მიზნებისათვის დროთა განმავლობაში მოუწევს დეკლარირება.

მოკლევადიანი სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2023	31.12.2022
ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულება		
სავაჭრო ვალდებულება	1,565,380	1,117,709
სახელფასო ვალდებულება	309,174	11,464
სხვა ვალდებულება	-	35,270
	1,874,554	1,164,443
არაფინანსური ვალდებულება		
საგადასახადო ვალდებულება	370,767	292,217
სხვა არაფინანსური ვალდებულება	199,181	-
	2,444,502	1,456,660

ფინანსური ვალდებულებების განაწილება ვალუტების მიხედვით განმარტებულია მე-5 შენიშვნაში.

16. მიღებული ავანსები

მიღებულ ავანსებს წარმოადგენს შპს დელტა კომში და შპს რკინიგზის ტელეკომს შორის 2011 წლის 11 ივლისს გაფორმებული ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით გადაცემული ღირებულების სანაცვლოდ მიღებული ავანსი, რომელიც უნდა გაიქვითოს მომავალი 15 წლის განმავლობაში. რადგან იჯარის ვადა არ მოიცავს აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მნიშვნელოვან ნაწილს, შეთხმევა განხილულია როგორც საოპერაციო იჯარა და აღრიცხულია ფასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან ბასს 24 „დაკავშირებული მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების“ მიხედვით, არის, როდესაც:

- მხარე პირდაპირ, ან ერთი ან მეტი შუალედური რგოლის საშუალებით, არაპირდაპირ: აკონტროლებს საწარმოს, კონტროლდება საწარმოს მიერ, ან იმყოფება საერთო კონტროლის ქვეშ (ეს მოიცავს სათავო და შვილობილ საწარმოებს); საწარმოში ისეთი წილის მფლობელია, რომ მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა შეუძლია მასზე; და ერთობლივად აკონტროლებს საწარმოს;
- მხარე არის საწარმოს, ან მისი სათავო საწარმოს, უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრი;
- მხარე არის (ა) და (ბ) პუნქტებით გათვალისწინებული პიროვნებების ოჯახის წევრი;
- მხარე არის საწარმო, რომელსაც აკონტროლებს, ერთობლივად აკონტროლებს, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (ბ) და (დ) პუნქტებში განსაზღვრულ რომელიმე პიროვნებას, ან, რომელშიც მნიშვნელოვანი ხმის უფლებით პირდაპირ ან არაპირდაპირ სარგებლობენ ეს პიროვნებები.

დაკავშირებულ მხარეებთან თითოეული შესაძლო კავშირის განხილვისას, ყურადღება უნდა გამახვილდეს ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსზე, და არა მის სამართლებრივ მხარეზე. ჯგუფის და მისი დაკავშირებული მხარეების არსებითი ურთიერთობის დეტალები მოცემულია ქვემოთ.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული ოპერაციების შედეგები დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2023	31.12.2022
	დამფუძნებელი	დამფუძნებელი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15,792,714	14,456,552
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,439	3,249

17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
	დამფუძნებელი	დამფუძნებელი
შემოსავალი საქონლის რეალიზაციიდან	42,183	97,842
შემოსავალი სამშენებლო და სხვა მომსახურებებიდან	12,512,618	11,657,834
სხვა შემოსავალი, წმინდა	157,596	156,243
ამობრუნება გაუფასურებიდან	-	157,809
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(37,635)	(33,678)

2023 და 2022 წლის განმავლობაში დამფუძნებლისგან შესყიდული მარაგების ღირებულება შეადგენს 61,601 და 71,589 ლარს, წლების შესაბამისად.

უმაღლესი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
თანამშრომლის მოკლევადიანი სარგებელი	60,000	60,000

18. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნია არსებითი სასამართლო დავები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ მოხდება არანაირი მატერიალური დანაკარგის წარმოქმნა, შესაბამისად არანაირი ანარიცხი არ არის შექმნილი სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

2023 წლის 11 მაისს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინებით საკასაციო საჩივრების დაუშვლად ცნობის თაობაზე, რომლითაც ძალაში შევიდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 19 აპრილის გადაწყვეტილება, დასრულდა შპს სატრანსპორტო კომპანიასთან არსებული დავა. თუმცა, უძრავ ქონებაზე, რომელზეც ჯგუფს შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანიასთან არსებული დავის ფარგლებში შეზღუდული ჰქონდა გასხვისება და უფლებრივად დატვირთვა კვლავ ფიქსირდება აღნიშნული აკრძალვა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით აკრძალვის მოხსნასთან დაკავშირებული ფორმალური პროცედურები არ არის დასრულებული. შედეგად 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 731,173 ლარის უძრავ ქონებაზე კვლავ ფიქსირდება ზემოთ აღნიშნული შეზღუდვა.

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესაძლოა განხორციელდეს სხვადასხვა ინტერპრეტაციები და ცვლილებები. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობის საგადასახადო ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაციებისაგან, ჯგუფის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ და ჯგუფს დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, საურავები, პროცენტები. საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ ჯგუფის ოპერაციები 3 წლის განმავლობაში.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება.

საოპერაციო გარემო

საქართველოს ბაზარზე პოზიციონირება წარმოშობს დამატებით ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს უფრო განვითარებულ ბაზართან შედარებით. კანონები და რეგულაციები, საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოები ზეგავლენას ახდენენ საქართველოში ბიზნესის სწრაფ განვითარებაზე. საქართველოს მომავალ ეკონომიკურ კურსზე ზემოქმედებას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოსთან ერთად.

შპს დელტა კომმი და მისი შვილობილი კომპანია

კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება
საქმიანობის მიმოხილვა

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2023 წლის
31 დეკემბერს

1. კომპანიის შესახებ

ორგანიზაცია

შპს „დელტა კომმი“ (ს/კ 204991795) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ჯგუფი შპს „მაგთიკომის“ შვილობილს წარმოადგენს და 100%-ით მის საკუთრებაში შედის. შპს „დელტა კომმი“ და მისი 100%-იანი წილის შვილობილი კომპანიები: შპს მერქანი, შპს ა-ნეტი და შპს დელტა-ნეტი შპს „მაგთიკომმა“ შეიძინა 2016 წლის ნოემბერში. 2017 წლის თებერვალი მოხდა სამივე შვილობილი კომპანიის შერწყმა შპს „დელტა კომმთან“ და იმავე წლის მარტის თვეში შპს „მაგთიკომმა“ შპს „დელტა კომმ“-ისგან შეიძინა საცალო ბიზნესის წარმოებასთან დაკავშირებული აქტივები.

შპს დელტა კომმის სტრატეგიული მიზანია, რეგიონში კავშირგაბმულობის არხებისა და ინტერნეტის საბითუმო რეალიზაციის უზრუნველსაყოფად, ეფექტური და დივერსიფიცირებული ქსელის მოწყობა. ჯგუფი ავითარებს თავის გამოცდილებას მაგისტრალური და სააბონენტო ქსელების მშენებლობისა და ოპერირების კუთხითაც.

შპს დელტა კომმის კიდევ ერთ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საკუთარი ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა, მასზე მესამე პირების დაშვების უზრუნველყოფის მიზნით და აღნიშნული მაგისტრალის ტექნიკური მხარდაჭერის მომსახურება. შპს დელტა კომმი, ასევე, საქართველოს ტერიტორიაზე, საბითუმო ფიქსირებული ინტერნეტის ერთ-ერთი მიმწოდებელია.

შპს „დელტა კომმი“ არის IBM, CISCO SYSTEMS, LENOVO, Juniper, Tripp Lite და Pelco-ს ოფიციალური წარმომადგენელი საქართველოში. მოთხოვნიდან გამომდინარე ახდენს აღნიშნული ბრენდების პროდუქციის რეალიზაციას და ტექნიკურ მხარდაჭერას.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის უმაღლესი მმართველი ორგანოებია: საერთო კრება და დირექტორი.

შპს დელტა კომმის გენერალური დირექტორია ზურაბ ზარიძე.

შპს „დელტა კომმი“ დაფუძნდა 2002 წლის სექტემბერში, რეგისტრირებული და ფაქტიური ოფისი მდებარეობს მისამართზე: საქართველო, თბილისი, გაფრინდაულის ქუჩა #2.

მფლობელები და შვილობილი კომპანიები

შპს „დელტა კომმ“-ის მფლობელი არის შპს „მაგთიკომი“ და სრულად კონტროლდება მის მიერ.

შპს „დელტა კომმი“-ს 75%-იან საკუთრებაშია სომხეთში რეგისტრირებული კომპანია 4K Communication. 2022 და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4 K Communication LLC არ ახორციელებდა საოპერაციო საქმიანობას. შედეგად, მისი ფინანსური გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ შედეგებში არამატერიალურია. 4 K Communication LLC არაარსებითია როგორც ინდივიდუალურად, ისე ერთობლივად და სხვაობა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებებს შორის ასევე არის არაარსებითი.

2. სამართლებრივი და მარეგულირებელი გარემო

საქართველოს სატელეკომუნიკაციო ბაზარს და მასში მონაწილე პირებს ზედამხედველობას უწევს კომუნიკაციების კომისია. შპს „დელტა კომმი“ გააჩნია ავტორიზაცია კომუნიკაციების კომისიისგან თავისი საქმიანობის წარმოებისათვის. კანონმდებლობით განსაზღვრულ ვალდებულებებთან ერთად ჯგუფი ექვემდებარება კომუნიკაციების კომისიის შესაბამის რეგულირების მოთხოვნებს.

2019 წლის 18 აპრილს კომუნიკაციების კომისიამ თავისი კვლევით განსაზღვრა მაგისტრალურ/ძირითად („trunk“) ქსელთან დაშვების საბითუმო ბაზრის სეგმენტების გეოგრაფიული მიმართულებები/მარშუტები. იმავე თარიღის №235/19 გადაწყვეტილებით კომისიამ, ბაზარზე მოქმედ სხვა კომპანიებთან ერთად, შპს „დელტა კომმი“ ცნო მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე ავტორიზებულ პირად მაგისტრალურ/ძირითად („trunk“) ქსელთან დაშვების საბითუმო ბაზრის სეგმენტზე. კომისიის აღნიშნული გადაწყვეტილებით ჯგუფს დაეკისრა დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

უნდა აღინიშნოს, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფი არ უწევს გარეშე პირებს ზემოთ მოყვანილი გადაწყვეტილებით განსაზღვრულ მომსახურებას, განცალკევებული ანგარიშგების ვალდებულება მაინც ძალაშია შპს „დელტა კომმი“-ს მიმართ. კომისიის შესაბამისი გადაწყვეტილების ნახვა შესაძლებელია კომისიის ვებ-გვერდზე <https://comcom.ge/uploads/other/3/3614.pdf>.

3. ბიზნეს მიმართულებები

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია:

- **ინტერნეტის რეალიზაცია**

ჯგუფი ახორციელებს ინტერნეტის მომსახურების მიწოდებას სხვადასხვა იურიდიული პირებისთვის. ამ მიმართულებით ბაზარზე მთავარ კონკურენტებს წარმოადგენენ შპს „კავკასუს ონლაინ“, სს „სილქნეტი“. კონკურენტებად წარმოდგენილები არიან ასევე ახალი ქსელები, სქაიტელი, ახტელი, თუმცა მათი წილი ბაზარზე მინიმალურია და ძირითადად საცალო, ე.წ. საყოფაცხოვრებო სექტორს ემსახურებიან. აღსანიშნავია, რომ ინტერნეტის ფასები მუდმივი შემცირების ტენდენციით ხასიათდება, რაც კავშირშია როგორც ინტერნეტის რეალიზაციის, ასევე ინტერნეტის შესყიდვის ფასებთან მიმართებაში.

- **მაგისტრალური და სააბონენტო ქსელის მშენებლობა**

ჯგუფმა თავისი არსებობა დაიწყო კავშირგაბმულობის ქსელის მშენებლობით საქართველოში, ამ ქსელის შემდგომი გამოყენების მიზნით სერვისების სარეალიზაციოდ. აღნიშნული მიმართულებით ჯგუფს დაუგროვდა მნიშვნელოვანი გამოცდილება, რომელსაც დღეს იყენებს თავისი მშობელი კომპანია შპს მაგთიკომი. 2017 წლიდან დაწყებული ქსელის სამშენებლო და სარემონტო სამუშაოების რეალიზაციიდან მიღებულ შემოსავლებს მნიშვნელოვანი წილი უკავია ჯგუფის ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფის მხრივ. შპს „დელტა კომმი“, ძირითადად, თავის მშობელ კომპანიას უწევს მომსახურებას ქსელზე მომხდარი დაზიანებების აღმოფხვრაზეც.

- **საკუთრებაში არსებული ოპტიკურ მაგისტრალში ოპტიკური წყვილების იჯარა**

შპს „დელტა კომმის“ საქმიანობებიდან ერთ-ერთია თავის საკუთრებაში არსებული ოპტიკური კაბელის შემადგენელი წვერების იჯარით გაცემა.

- **ხელშეუვალი გამოყენების უფლებით (IRU) გაცემული არხების მოვლა**

ჯგუფს ხელშეუვალი გამოყენების უფლებით (IRU) გადაცემული აქვს საკუთარი არხები შპს „მაგთიკომი“-სთვის და სს „სილქნეტისთვის“. აღნიშნული არხების მოვლას უზრუნველყოფს შპს „დელტა კომმი“, რომლისთვისაც ის შესაბამის საფასურს იღებს მომხმარებლებისგან.

- **საინფორმაციო-ტექნოლოგიური აპარატურის რეალიზაცია და მომსახურება**

გაზრდილი კონკურენციის გამო აქტიურობა აღნიშნული ბიზნეს მიმართულებით ძალიან დაბალია და წლიდან წლამდე მცირდება.

4. სამომავლო პერსპექტივები და განვითარების გეგმები

შპს დელტა კომმის სტრატეგიული მიზანია, რეგიონში კავშირგაბმულობის არხებისა და ინტერნეტის საბითუმო რეალიზაციის უზრუნველსაყოფად, ეფექტური და დივერსიფიცირებული ქსელის მოწყობა. გარდა ამისა, ჯგუფი ავითარებს თავის გამოცდილებას მაგისტრალური და სააბონენტო ქსელების მშენებლობისა და ოპერირების კუთხითაც.

ინტერნეტის გლობალურ რესურსებთან დაშვება (ინტერნეტის რეალიზაცია) და მონაცემთა გადაცემის გამოყოფილი ხაზებით მომსახურების გაფართოება წარმოადგენს ჯგუფის სამომავლო განვითარების მიმართულებას, რამეთუ თავისი ინფრასტრუქტურის საშუალებით შპს „დელტა კომმი“ შეუძლია განახორციელოს ინტერნეტის ტრანზიტი საქართველოს ტერიტორიაზე.

შპს „დელტა კომმი“-ს განზრახული აქვს გააძლიეროს მუშაობა აღნიშნული მიმართულებით ადგილობრივ ბაზარზეც.

2023 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გააფართოვა თავისი საქმიანობა ინტერნეტის რეალიზაციის ნაწილში დედა კომპანია - მაგთიკომისთვის, რითაც საგრძნობლად გაუმჯობესდა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა.

5. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი

2023 წელი ჯგუფისთვის პოზიტიური იყო საოპერაციო საქმიანობის მხრივ. 2022 წელთან შედარების მნიშვნელოვნად გაიზარდა საოპერაციო მოგება. ასევე წინა წელთან შედარებით მთლიანი სრული ზარალი 2023 წელს შეიცვალა მოგებით:

	2023	2022
ამონაგები	16,568,104	15,725,956
გაყიდვების თვითღირებულება	(12,984,532)	(12,139,046)
საერთო მოგება	3,583,572	3,586,910
სხვა შემოსავალი	301,167	429,738
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(2,295,250)	(1,878,164)
კომერციული ხარჯები	(40,500)	(43,597)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ხარჯი	-	(1,444,289)
ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯი	(285,708)	(102,022)
საოპერაციო მოგება	1,263,281	548,576
ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი), წმინდა	(42,360)	(17,316)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული ზარალი, წმინდა	(138,209)	(1,612,038)
წმინდა მოგება/(ზარალი)	1,082,712	(1,080,778)
სხვა სრული მოგება/(ზარალი):		
უცხოური ვალუტის წარსადგენ ვალუტაში	75,913	(12,385)
გადაანგარიშების ეფექტი		
მთლიანი სრული მოგება/(ზარალი)	1,158,625	(1,093,163)

2023 წელს 2022 წლისგან განსხვავებით ჯგუფის შემოსავლების ზრდასთან ერთად გაიზარდა გაყიდვების თვითღირებულება. გარდა ამისა, წინა წლისგან განსხვავებით 2023 წელს ადგილი არ ჰქონია ძირითადი საშუალებების გაუფასურებას. თუმცა 2022 წელს განხორციელებულმა აქტივების გაუფასურებამ გამოიწვია 2023 წლის ცვეთის ხარჯის მნიშვნელოვანი შემცირება, რაც ასევე დადებითად აისახა ჯგუფის შედეგებზე.

შემოსავლები

2023 წელს ინტერნეტის რეალიზაციიდან მიღებულმა შემოსავალმა გააგრძელა ზრდა. აღნიშნული წინსვლა განპირობებული იყო მიწოდებული ინტერნეტის მოცულობის ზრდით. თუმცა 2022 წელთან შედარებით 2023 წელს შემოსავლების ზრდის ტემპმა დაიკლო 7%-დან 5%-მდე.

ცხრილში მოცემულია ჯგუფის 2023-2022 წლების შემოსავლების ჩაშლა:

	2023	2022	ცვლილება
შემოსავალი ინტერნეტიდან და საკომუნიკაციო მომსახურებებიდან	9,089,447	8,382,158	8%
გადაცემული ღირებულების ტექნიკური მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი	3,065,317	3,390,858	-10%
შემოსავალი სამშენებლო მომსახურებიდან*	4,131,278	3,509,241	18%
შემოსავალი IT საქონლის რეალიზაციიდან**	42,673	204,310	-79%
შემოსავალი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელების იჯარიდან	239,389	239,389	0%
	16,568,104	15,725,956	5%

საქართველოში ინტერნეტის მომხმარებლების ზრდა მომავალშიც უნდა გაგრძელდეს, თუმცა შემოსავლების პირდაპირპროპორციულ ზრდას არ უნდა ველოდეთ, რადგანაც მოხმარების ზრდის პარალელურად გარკვეულ წილად ხდება ფასების შემცირება (როგორც შემოსავლების, ასევე ხარჯების ნაწილში). აღნიშნული შემოსავლის ტიპზე ასევე მოქმედებს ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლართად მიმართებაში.

შემოსავლები გაცემული ღირებულების ტექნიკური მომსახურებიდან და ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელების იჯარიდან ფაქტურად უცვლელი იყო 2023-2022 წლებზე, რამეთუ აღნიშნულ მომსახურებებზე კონტრაქტები და ფასები ფიქსირებულია და ნომინირებულია უცხოურ ვალუტაში. გადაცემული ღირებულების ტექნიკური მომსახურების გაწევა ხდება კლიენტების ლიმიტირებულ წრეზე და წლიდან წლამდე მერყეობას მხოლოდ სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო განიცდის.

2023 წელს აღინიშნა IT საქონლის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლების შემცირება 204 ათასი ლარიდან 42 ათას ლარამდე. IT საქონლის რეალიზაციასთან დაკავშირებული მიმართულება ძირითადად შემოიფარგლება უკვე რეალიზებული პროდუქციის საგარანტიო მომსახურებით. ახალი პროდუქციის რეალიზაცია ხდება არსებულ კლიენტებზე და მათი მცირე რაოდენობიდან გამომდინარე ტენდენციების პროგნოზი აზრს მოკლებულია.

ჯგუფი არ აპირებს IT საქონლის რეალიზაციის მიმართულებით გაფართოებას, რადგანაც გაზრდილი კონკურენციის პირობებში აღნიშნული მიმართულება მოითხოვს მნიშვნელოვან საკადრო გაფართოებას და სარეკლამო ხარჯების ზრდას, რაც არ შედის შპს დელტა კომპის გრძელვადიან სტრატეგიაში.

2023 წელი პოზიტიური იყო ასევე სამშენებლო მომსახურების მხრივ. შემოსავლების 18%-იანი ზრდის პირობებში 9%-ით გაიზარდა მოგება აღნიშნული ტიპის სამუშაოებიდან, გაწეული ხარჯების 20%-იანი ზრდის პირობებში.

ცხრილში მოცემულია 2023 და 2022 წლებში ჯგუფის მიერ დამკვეთებისთვის გაწეული მიწისქვეშა ქსელის რემონტსა და მიწისქვეშა ახალი ქსელის მშენებლობაზე დახარჯული დამკვეთების კუთვნილი კაბელების სიგრძეები (მეტრებში):

	2023	2022
სულ მეტრი	26,759	22,382

მიწისქვეშა სამუშაოების ზრდის ფონზე შემცირდა საჰაერო ქსელის რემონტებისა და მშენებლობის სამუშაოებზე დამკვეთების კუთვნილი კაბელების სიგრძეები (მეტრებში):

	2023	2022
სულ მეტრი	598,028	603,653

ხარჯები (ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების გარდა)

2023 წელს შემოსავლების 5%-იანი ზრდის ფონზე ჯგუფის მიერ გაწეული მომსახურებისა და რეალიზებული საქონლის ხარჯი წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 7%-ით.

გაწეული მომსახურების თვითღირებულების შემადგენელი ნაწილები მოყვანილია ქვედა ცხრილში:

	2023	2022	ცვლილება ლარში	ცვლილება %
გაწეული სატელეკომუნიკაციო მომსახურებისა თვითღირებულება				
ინტერნეტის შესყიდვის ხარჯი	(5,626,920)	(5,265,457)	(361,463)	7%
ხელფასები	(1,268,091)	(850,705)	(417,386)	49%
ცვეთა	(864,545)	(1,158,498)	293,953	-25%
კაბელის განთავსების უფლების მოპოვებასთან დაკავშირებული ხარჯები	(833,419)	(836,550)	3,131	0%
რემონტის ხარჯები	(631,002)	(644,327)	13,325	-2%
სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვის ხარჯი	(208,020)	(191,451)	(16,569)	9%
სხვა ხარჯები	(100,891)	(165,173)	64,282	-39%
	(9,532,888)	(9,112,161)	(420,727)	5%

შპს დელტა კომპი და მისი შვილობილი კომპანია

კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

2023 წლის 31 დეკემბერი

	2023	2022	ცვლილება ლარში	ცვლილება %
გაწეული სამშენებლო მომსახურების თვითღირებულება				
ხელფასები	(2,061,273)	(1,363,899)	(697,374)	51%
საწვავი	(723,420)	(951,743)	228,323	-24%
ცვეთა	(283,882)	(336,119)	52,237	-16%
მივლინების ხარჯი	(322,350)	(177,012)	(145,338)	82%
გამოყენებული მარაგები	(23,962)	(23,021)	(941)	4%
	(3,414,887)	(2,851,794)	134,625	20%

რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება (36,757) (175,091) 138,334 -79%

ჯგუფის მიერ რეალიზებული ინტერნეტის მოცულობა 2023 წლის განმავლობაში გაიზარდა 8%-ით. მოცულობასთან ერთად შემცირებული ფასებისა და გამყარებული ლარის პირობებში ინტერნეტის შესყიდვის ხარჯი 7%-ით გაიზარდა.

2023 წელს 2022 წელთან შედარებით საგრძნობლად არის გაზრდილი სახელფასო ხარჯი, რაც გამოწვეულია შრომის ანაზღაურების ზრდით.

მოგება IT საქონლის რეალიზაციიდან მნიშვნელოვნად არის შემცირებული 29 ათასი ლარიდან 6 ათას ლარამდე.

2023 წელს ჯგუფში დასაქმებულთა რაოდენობამ 191 ადამიანი შეადგინა. იგივე მაჩვენებელი 2022 წლის ბოლოს იყო - 182. სახელფასო ხარჯების გაშლა საოპერაციო და ადმინისტრაციულ ხარჯებად მოცემულია ქვედა ცხრილში:

	2023	2022	სხვაობა ლარში	სხვაობა %
საოპერაციო პერსონალის ხელფასის ხარჯი	3,329,364	2,214,604	1,114,760	50%
ადმინისტრაციული პერსონალის ხელფასის ხარჯი	1,198,886	887,303	311,579	35%
სულ სახელფასო ხარჯი	4,528,250	3,101,907	1,426,339	46%

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ზრდის მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები 2023 წელს იყო სახელფასო და ჯარიმის ხარჯების მნიშვნელოვანი ზრდა. ჯარიმის ხარჯების ზრდა გამოიწვია შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანიის სასარგებლოდ დაკისრებულმა პირგასამტეხლომ.

	2023	2022	ცვლილება ლარში	ცვლილება %
ხელფასები	(1,198,886)	(887,307)	(311,579)	35%
კომუნალურები	(355,683)	(382,106)	26,423	-7%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(169,977)	(168,749)	(1,228)	1%
საგადასახადო ხარჯი, გარდა მოგების გადასახადისა	(112,259)	(120,027)	7,768	-6%
ჯარიმები და საურავები	(107,033)	(4,796)	(102,237)	2132%
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურება	(102,313)	(139,478)	37,165	-27%
სხვა	(249,099)	(175,701)	(73,398)	42%
	(2,295,250)	(1,878,164)	(417,086)	22%

საბალანსო უწყისთან სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა.

ჯგუფს არ გააჩნია დავალიანება საბანკო დაწესებულებების მიმართ. მისი საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული თანხები უზრუნველყოფს ჯგუფის საქმიანობას საოპერაციო და მცირე საინვესტიციო მიმართულებით.

გამომდინარე იქიდან, რომ შპს „დელტა კომპი“ წარმოადგენს თავისი მფლობელი კომპანიის - შპს „მაგთიკომის“ საქმიანობისთვის ხელშემწყობ სერვის მიმწოდებელს, მისი ფინანსური კონტროლის მთავარ მაჩვენებელს წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფულადი სახსრების გენერირების მაჩვენებელი. აღნიშნულის შესაფასებლად ჯგუფი ანგარიშობს მაჩვენებელს: საოპერაციო მოგებიდან ელიმინირებული არაგანგრძობადი (არაფულადი) ოპერაციები და „ამორტიზაცია და ცვეთა“ (ე.წ. მოდიფიცირებული საოპერაციო მოგება):

	2023	2022
მოდიფიცირებული საოპერაციო მოგება*	2,867,393	3,758,253

(*) დაანგარიშების წესი: საოპერაციო ზარალი - ზარალი (ამობრუნება) გაუფასურებიდან - ცვეთა და ამორტიზაცია

6. ჯგუფში შემაგალი კომპანიების ძირითადი რისკები

ისევე როგორც მშობელი კომპანიისთვის, შპს „დელტა კომპისთვის“ რელევანტურია შემდეგი სახის რისკები:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- სავალუტო რისკი;
- რეგულირების რისკი;

ზემოთ ჩამოთვლილი რისკების მართვა კომპანიას შეუძლია სხვადასხვა ინსტრუმენტების საშუალებით. დეტალებისთვის იხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-5 შენიშვნა. აღნიშნული შენიშვნა აღწერს ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომელთა საშუალებით მართავს აღნიშნულ რისკებს და წარმოადგენს რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რეგულირების რისკი - ჯგუფის მენეჯმენტი არ გამოირიცხავს, რომ კომუნიკაციების კომისიამ მიიღოს დარგთან დაკავშირებული დამატებითი რეგულაციები, რომლებმაც შესაძლოა შეზღუდონ და/ან უარყოფითად იმოქმედონ ჯგუფის საქმიანობასა და დარგზე.

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 1 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი	_____	ზ. ზარიძე
ფინანსური დირექტორი	_____	გ. გაგნიძე

2023 წლის 31 დეკემბერი

საბალანსო უწყისთან სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა.

ჯგუფს არ გააჩნია დავალიანება საბანკო დაწესებულებების მიმართ. მისი საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული თანხები უზრუნველყოფს ჯგუფის საქმიანობას საოპერაციო და მცირე საინვესტიციო მიმართულებით.

გამომდინარე იქიდან, რომ შპს „დელტა კომპი“ წარმოადგენს თავისი მფლობელი კომპანიის - შპს „მაგთიკომის“ საქმიანობისთვის ხელშემწყობ სერვის მიმწოდებელს, მისი ფინანსური კონტროლის მთავარ მაჩვენებელს წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფულადი სახსრების გენერირების მაჩვენებელი. აღნიშნულის შესაფასებლად ჯგუფი ანგარიშობს მაჩვენებელს: საოპერაციო მოგებიდან ელიმინირებული არაგანგრძობადი (არაფულადი) ოპერაციები და „ამორტიზაცია და ცვეთა“ (ე.წ. მოდიფიცირებული საოპერაციო მოგება):

	2023	2022
მოდიფიცირებული საოპერაციო მოგება*	2,867,393	3,758,253

(*) დაანგარიშების წესი: საოპერაციო ზარალი - ზარალი (ამობრუნება) გაუფასურებიდან - ცვეთა და ამორტიზაცია

6. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ძირითადი რისკები

ისევე როგორც მშობელი კომპანიისთვის, შპს „დელტა კომპისთვის“ რელევანტურია შემდეგი სახის რისკები:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- სავალუტო რისკი;
- რეგულირების რისკი;

ზემოთ ჩამოთვლილი რისკების მართვა კომპანიას შეუძლია სხვადასხვა ინსტრუმენტების საშუალებით. დეტალებისთვის იხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-5 შენიშვნა. აღნიშნული შენიშვნა აღწერს ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომელთა საშუალებით მართავს აღნიშნულ რისკებს და წარმოადგენს რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რეგულირების რისკი - ჯგუფის მენეჯმენტი არ გამოირიცხავს, რომ კომუნიკაციების კომისიამ მიიღოს დარგთან დაკავშირებული დამატებითი რეგულაციები, რომლებმაც შესაძლოა შეზღუდონ და/ან უარყოფითად იმოქმედონ ჯგუფის საქმიანობასა და დარგზე.

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 1 აპრილს შპს „დელტა კომპი“-ს მიერ:

გენერალური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი